

Begroting 2027

En meerjarenperspectief 2028-2030

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	4
1 Hoofdlijnen financiële begroting 2027	6
2 Toelichting op de hoofdlijnen financiële begroting 2027.....	14
2.1 Uitgangspunten bij deze begroting.....	15
2.2 Loon- en prijsontwikkelingen.....	17
2.3 Perspectief	19
3 Programmaplan	20
3.1 Programma's.....	21
3.1.1 Organisatie-eenheid Strategie en bedrijfsvoering	21
3.1.2 Organisatie-eenheid Vastgoed en belastingen, inclusief alle eindproducten	23
3.2 Overzichten.....	27
3.2.1 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	27
3.2.2 Bedrag heffing vennootschapsbelasting	28
3.2.3 Onvoorzien.....	28
4.1 Lokale heffingen.....	29
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	29
4.2.1 Kengetallen in relatie tot financiële positie	30
4.2.2 Geraamde toevoegingen en onttrekkingen reserves	31
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen	32
4.4 Financiering	32
4.5 Bedrijfsvoering.....	34
4.5.1 Organisatie.....	34
4.5.2 Investerings.....	38
4.5.3 Personeel	38
4.5.4 Rechtmatigheid.....	40
4.5.5 Kwaliteitszorg	40
4.6 Verbonden partijen	41
4.7 Grondbeleid.....	41
4.8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)	41
5 Detailoverzicht financiële begroting 2027	43
5.1 Begroting GR-gemeenten	43
5.1.1 Strategie en Bedrijfsvoering	43
5.1.2 Vastgoed en Belastingen	44
5.3 Desintegratie	46
6 Meerjarenperspectief 2027 - 2029	47
7 Begrote Meerjarenbalans	48
8 Investerings.....	49
9 Bijlagen.....	51
9.1 Gemeentelijke bijdrage per producten, belastingsoort en	51
taakveld.....	51
9.1.1 Gemeente Almelo	52
9.1.2 Gemeente Borne	53
9.1.3 Gemeente Enschede.....	54
9.1.4 Gemeente Haaksbergen.....	55
9.1.5 Gemeente Hengelo.....	56
9.1.6 Gemeente Losser	57
9.1.7 Gemeente Oldenzaal	58
9.1.8 Gemeente Twenterand.....	59
9.1.9 Gemeente Berkelland	60
9.1.10 Gemeente Bronckhorst.....	61
9.1.11 Gemeente Lochem	62
9.1.12 Gemeente Hof van Twente.....	62
9.2 Kosten per taakveld.....	63

9.3 Beleidsindicatoren..... 64

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2027 en het meerjarenperspectief 2028-2030 van GBTwente. Basis voor de koers en richting van GBTwente wordt gevonden in het strategieplan 2027-2030 "Vertrouwd, Verbindend en Vooruitstrevend".

GBTwente richt zich in de uitvoering van de haar opgedragen taken op:

1. Dienstverlening op maat [wat];
 - a. Persoonlijk
 - b. Betrouwbaar

2. Optimale Uitvoering [hoe]

Het werkproces van GBTwente is zorgvuldig, transparant, van hoge kwaliteit en tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. Hierbij wordt de focus gelegd op:

 - a. Bevlogen & Toekomstgerichte professionals die er bewust voor kiezen bij GBTwente te werken
 - b. Optimaal ingerichte processen
 - c. Inzet op de kwaliteit van de data, innovatief verkregen, bewerkt en geleverd
 - d. GBTwente bouwt aan vertrouwen en verbinding voor haar gemeenten en inwoners
 - e. Transparant en solide zijn de uitgangspunten op financieel gebied

Met betrekking tot begrotingsjaar 2027 heeft het algemeen bestuur van GBTwente op 10 december 2025 de Kaderbrief 2027 voor de Primitieve begroting 2027 en het Meerjarenperspectief 2028 – 2030 vastgesteld. Deze kaderbrief bevat ontwikkelingen en richtlijnen die in de voorliggende begroting zijn opgenomen.

Bij het opstellen van deze begroting is wederom bewust rekening gehouden met de oproep van de deelnemende gemeenten om een bijdrage te leveren aan de financiële situatie bij gemeenten richting toekomstige jaren. In de uitvoering van onze taken zijn wij in feite verlengd lokaal bestuur. Het bijdragen aan de financiële situatie bij gemeenten is voor onze organisatie niet meer dan logisch:

Samengevat:

De totale lastenstijging zoals genoemd in de kaderbrief 2027 bedraagt per saldo in 2027 € 373.800 voor toepassingen van de prijsindex, waarvan € 57.200 incidenteel en 316.600 structureel. Door wijzigingen in dienstverlening stijgen de aan personeel gelieerde kosten met € 12.500, waardoor de structurele lasten met €329.100 stijgen. Naast bovengenoemde lastenstijging zijn wij voornemens om, op basis van de afnemende aantallen WOZ-bezwaren en de verminderde inhuurbehoefte door procesoptimalisatie het budget voor personeel van derden met € 350.000 te verlagen, waardoor er vóór toepassing van de indexatie een structurele lastendaling is van € 20.900. Daarnaast kan de gemeenten op basis van de eigen inschatting een renteopbrengst ramen vanuit het schatkistbankieren.

In 2027 blijven wij investeren in de kwaliteit van onze dienstverlening van Waarderen, Heffen en Innen. Een kwalitatieve organisatie begint bij vakbekwame medewerkers. Bevlogen, toekomstgerichte en deskundige medewerkers die opgewassen zijn voor hun inhoudelijke taak. Aangevuld met vernieuwende ICT-toepassingen om processen zo efficiënt mogelijk te

laten verlopen. De focus ligt daarbij op uitlegbaarheid van de dienstverlening en op betrokkenheid van inwoners. Daarbij openstaand voor nieuwe inzichten, want stilstand is tenslotte achteruitgang.

Dat alles binnen de met elkaar gemaakte afspraken en tegen de laagst mogelijke kosten.

GBTwente ziet haar toekomst samen met uw deelnemende gemeenten met vertrouwen tegemoet.

Hengelo, april 2026

Hans Cloosterman,
Directeur

1 Hoofdlijnen financiële begroting 2027

De bedragen in de tabellen in dit hoofdstuk en de detailtabellen moeten met € 1.000 vermenigvuldigd worden.

De totale begrote lasten (voor toevoeging aan de reserve) bedragen € 17.078.651 en de begrote baten bedragen € 17.078.651. De begroting is daarmee in evenwicht.

Bedragen x € 1.000 Lasten negatief bedrag, baten positief bedrag	Realisatie 2025			Begroting 2026			1e gewijzigde begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overhead												
Salarissen en sociale lasten	-1.764	32	-1.732	-1.888		-1.888	-1.825		-1.825	-2.018		-2.018
Goederen en diensten	-1.635	1	-1.634	-1.700		-1.700	-1.700		-1.700	-1.962		-1.962
Overig algemeen (inclusief faciliteiten bestuursorgaan)												
Salarissen en sociale lasten	-29		-29	-30		-30	-29		-29	-31		-31
Goederen en diensten	-489	33	-456	-571		-571	-624		-624	-625		-625
Vastgoed en belastingen												
Salarissen en sociale lasten	-6.561	105	-6.456	-7.564		-7.564	-7.323		-7.323	-7.891		-7.891
Goederen en diensten	-3.626	103	-3.522	-4.388	103	-4.285	-4.335		-4.335	-4.142		-4.142
Kapitaallasten	-183		-183	-205		-205	-205		-205	-188		-188
Vennootschapsbelasting	-93		-93	-45		-45	-		-	-		-
Desintegratiekosten				-2		-2	-2		-2	-51		-51
Subtotaal	-14.380	275	-14.105	-16.395	103	-16.292	-16.044		-16.044	-16.910		-16.910
Onvoorzien												
				-164		-164	-163		-163	-169		-169
Algemene dekkingsmiddelen												
Bijdrage gemeente Enschede		5.408	5.408		5.506	5.506		5.378	5.378		5.517	5.517
Desintegratiebijdrage Enschede											4	4
Bijdrage gemeente Hengelo		2.790	2.790		2.771	2.771		2.705	2.705		2.826	2.826
Desintegratiebijdrage Hengelo											16	16
Bijdrage gemeente Borne		702	702		689	689		670	670		725	725
Bijdrage gemeente Losser		637	637		632	632		614	614		670	670
Desintegratiebijdrage Losser		3	3									
Bijdrage gemeente Haaksbergen		731	731		734	734		719	719		691	691
Desintegratiebijdrage Haaksbergen		5	5		2	2		2	2		30	30
Bijdrage gemeente Almelo		2.233	2.233		2.247	2.247		2.189	2.189		2.366	2.366
Bijdrage gemeente Oldenzaal		964	964		951	951		926	926		964	964
Desintegratiebijdrage Oldenzaal		2	2									
Bijdrage gemeente Twenterand		871	871		868	868		844	844		934	934
Bijdrage gemeente Lochem		20	20		19	19		19	19		17	17
Bijdrage gemeente Hof van Twente		13	13		10	10		11	11		9	9
Bijdrage gemeente Berkelland		1.093	1.093		1.121	1.121		1.124	1.124		1.228	1.228
Bijdrage gemeente Bronckhorst		975	975		997	997		981	981		1.061	1.061
Desintegratiebijdrage Bronckhorst												
Saldo financieringsfunctie	-10	23	13		25	25		25	25		20	20
Subtotaal dekkingsmiddelen	-10	16.471	16.461	-164	16.572	16.408	-163	16.207	16.044	-169	17.079	16.910
Resultaat uit bedrijfsvoering voor bestemming	-14.390	16.746	2.356	-16.559	16.675	116	-16.207	16.207	-	-17.079	17.079	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-82	-	-82	-	-	-	-	-	-
Subtotaal mutaties reserve	-	-	-	-82	-	-82	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-14.390	16.746	2.356	-16.641	16.675	34	-16.207	16.207	-	-17.079	17.079	-

De begrote lasten voor mutaties in de reserve stijgen van € 16.558.812 in de primitieve begroting 2026 naar € 17.078.651 in de primitieve begroting 2027, een toename van € 519.839. In onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt welke mutaties in de primitieve begroting 2027 hebben plaats gevonden:

	Primitieve begroting 2026	Autonome ontwikkelingen	Kaderbrief voorstellen	Aanvullend op kaderbrief	Als gevolg van wijzigingen in dienstverlening	Budgettaire neutrale verschuivingen	Overige ontwikkelingen	Primitieve begroting 2027
	Begrote lasten							Begrote lasten
Lonen	-9.482.678	-245.834	-97.200			-8.474	-106.514	-9.940.700
Prijzen	-6.659.281	-144.978	-276.600	350.000	-12.505	8.474	5.000	-6.729.890
Kapitaallasten	-204.932						16.994	-187.938
VPB	-45.475						45.475	-
Desintegratie	-2.497						-48.530	-51.027
Onvoorzien	-163.949						-5.147	-169.096
Totaal	-16.558.812	-390.812	-373.800	350.000	-12.505	-	-92.722	-17.078.651

De mutatie in de kapitaallasten worden nader toegelicht in hoofdstuk 8. De desintegratiekosten zijn bepaald op basis van de maatwerkafspraken die hierover met de desbetreffende gemeenten zijn gemaakt, het geraamde bedrag aan onvoorzien is conform de vastgestelde beleidsregels.

Jaarlijks wordt vanuit de deelnemende gemeenten een voorstel gedaan voor de te hanteren indexeringen voor de lonen en prijzen voor de opstelling van de primitieve begroting. De gezamenlijke afspraken binnen Twente hierover zijn voor het laatst in 2020 herijkt en in 2021 bestuurlijk vastgesteld. De systematiek die we tot en met de begroting 2026 hebben gehanteerd was een ingewikkelde berekening met vele correcties over voorgaande jaren. Sindsdien hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan, zoals een aanpassing van de indexatiesystematiek van het gemeentefonds. De ontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP) is maatgevend voor de indexering van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Het BBP leidde tot dusverre tot een lagere compensatie, dan de systematiek die we met de GR-en hanteerden. Op de begroting 2026 hebben de gemeenten Almelo, Enschede en Haaksbergen een gezamenlijke zienswijze ingediend bij de gemeenschappelijke regelingen in Twente met het verzoek de huidige indexeringsafspraken te herzien. De reactie van het dagelijks bestuur van een aantal gemeenschappelijke regelingen, waaronder GBTwente, hierop was dat herijking van de techniek in de begroting uiteraard bespreekbaar is. Technische uitgangspunten, zoals loon- en prijsindexatie worden jaarlijks nader afgestemd in een ambtelijke werkgroep voor verbonden partijen. Vanuit deze werkgroep is een afvaardiging met vertegenwoordiging uit zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen aan de slag gegaan en zijn diverse alternatieven onderzocht om toch meer in lijn te komen met de lagere vergoedingen voor loon en prijs bij gemeenten. Deze alternatieven zijn allen gewogen aan de volgende toetsingscriteria:

- Uitlegbaarheid en eenvoud: de systematiek moet begrijpelijk en eenvoudig toepasbaar zijn;
- Zoveel mogelijk aansluiten bij de indexeringssystematiek van het gemeentefonds;
- Objectief en transparant: de berekeningswijze moet controleerbaar en inzichtelijk zijn;
- Reële compensatie: de systematiek moet voorzien in een realistische vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling.

Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar aansluiting bij de BBP-indexering. Onze ambtelijke bevinding was, dat de keuze voor BBP meer onderzoek vergt en mogelijk in de toekomst kan worden doorgevoerd. Niets wijzigen zou onvoldoende reactie zijn op de zienswijzen, daarom is een alternatief voorgesteld. Als alternatieve indexering is de huidige systematiek in vereenvoudigde vorm als ambtelijk advies voorgelegd aan de wethouders financiën van de Twentse gemeenten. De wethouders hebben 4 november 2025 ingestemd met dit alternatief, onder voorbehoud dat dit nog in de colleges van 11 november 2025 getoetst zou worden. Inmiddels kan het hierna voorgestelde alternatief rekenen op brede instemming.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op belangrijkste ontwikkelingen.

1. Autonome ontwikkelingen

Loonindexatie (conform advies werkgroep "Verbonden partijen");

In november 2025 is er na ambtelijke afstemming vanuit de werkgroep "Verbonden partijen" een advies ontvangen over de toe te passen loonindexatie voor de begroting 2027. De loonindex voor het jaar 2027 bedraagt 8,23%. De loonindexatie vanuit de primitieve begroting 2026 naar de primitieve begroting 2027 bedraagt € 245.834.

Prijsindexatie (conform advies werkgroep “Verbonden partijen”);

Het advies geeft ook een actualisatie van de prijsindexatie aan. De geadviseerde indexatie voor 2027 bedraagt 2,2%. De prijsindexatie van de primitieve begroting 2026 naar de primitieve begroting 2027 bedraagt € 144.978.

In paragraaf 2.2 wordt een nadere toelichting gegeven op de te hanteren loon- en prijsindexatie.

Kostenstijging (Amerikaanse) licenties

GBTwente maakt, via de gemeente Enschede, gebruik van Microsoft Office licenties en werkt binnen de Omnissa Horizon omgeving. Met ingang van 2025 heeft de gemeente Enschede een nieuw contract af moeten sluiten voor de Microsoft Office licenties omdat het contract dat via de VNG was gesloten afliep. De tarieven binnen het nieuwe contract liggen significant hoger dan in het vorige contract. Omnissa Horizon is tevens van een Amerikaans softwarebedrijf. Ook voor de komende jaren verwacht de gemeente Enschede jaarlijks een kostenstijging van 10% voor deze Amerikaanse licenties. Deze kostenstijgingen worden meegenomen in de begroting voor 2027. Daarnaast moet er ook geïnvesteerd worden in AI-licenties om ook deze ontwikkeling te kunnen gebruiken. Het aanvullende budget hiervoor vindt u hieronder bij de overige financiële mutaties zoals benoemd in de kaderbrief, onderdeel e) verhoging budget DVO ICT.

Autonome ontwikkelingen vanuit de vastgestelde Cao's

Op grond van artikel 3.22 van de cao SGO 2025 – 2027 moet GBTwente 1 januari 2026 een regeling voor de vergoeding van reiskosten woon-werkverkeer vaststellen. Er is een voorstel op route gegaan voor een reiskostenregeling woon-werkverkeer o.b.v. volledige vergoeding voor auto, fietsen, wandelen en OV: 0,23 cent per kilometer. De structurele kosten, € 124.000 op basis van gemiddeld 3 kantoordagen per week, worden vanaf 2027 meegenomen in de begroting. Dit bedrag staat hieronder benoemd bij de overige financiële mutaties zoals benoemd in de kaderbrief, onderdeel c) verhoging budget reis- en verblijfskosten.

Daarnaast hebben werknemers vanuit de vorige Cao tot 31 december 2025 het recht om aanspraak te maken op de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). De RVU is bedoeld om medewerkers de mogelijkheid te geven om eerder te stoppen met werken, maximaal 24 maanden voor hun AOW-leeftijd, zonder dat dit grote financiële nadelen heeft voor de medewerker. Op dit moment hebben drie medewerkers van GBTwente aangegeven gebruik te willen maken van deze regeling. De financiële consequenties vanuit deze regeling worden meegenomen in de begroting 2027 en jaarschijf 2028 in het meerjarenperspectief. Het bedrag hiervoor staat hieronder benoemd bij de overige financiële mutaties zoals benoemd in de kaderbrief, onderdeel d) verhogen budget loonkosten Regeling Vervroegd Uittreden.

2. Overige financiële mutaties zoals benoemd in de kaderbrief

Uit de periodieke monitoring van de kosten in 2025 in combinatie met de ingezette procesoptimalisaties en de autonome ontwikkelingen is het voornemen om onderstaande budgetten aan te passen in de begroting voor 2027.

Verlaging van diverse lasten in de begroting met een totale kostenverlaging van € 63.900 zoals aangegeven in de kaderbrief:

- a) € 40.000 aframen budget uitbestede deurwaarderswerkzaamheden
Deze aframing is mogelijk door een aanpassing in de volgorde van de invorderingsstappen, waarbij eerst de administratieve invordering wordt uitgevoerd alvorens de deurwaarder wordt ingezet.
- b) € 3.800 aframen controle hondenbelasting
Door de afschaffing van de hondenbelasting in Hengelo worden deze kosten niet meer gemaakt.
- c) € 1.500 aframen overige kosten diensten derden overige aanslagbiljetten
Als gevolg van de afschaffing van de rioolheffing <60 m3 in de gemeente Haaksbergen hoeft voor deze gemeente alleen nog het waterverbruik boven de 500 m3 opgevraagd te worden. Dit brengt deze kostenbesparing met zich mee.
- d) € 12.500 aframen budget voor bankkosten
Op basis van de huidige tarieven van onze huisbankier zit er ruimte in het budget voor de bankkosten. Deze ruimte laten we terugvloeien naar onze deelnemers.
- e) € 4.500 aframen van het budget voor portokosten
Door inwoners, wanneer zij daarom verzoeken, via het digitale loket een uitspraak te versturen voor hun bezwaarschrift, kwijtscheldingsverzoek of te berichten over hun betaalafpraak kunnen deze kosten worden voorkomen.
- f) € 1.600 aframen van het budget voor drukwerk
Door inwoners, wanneer zij daarom verzoeken, via het digitale loket een uitspraak te versturen voor hun bezwaarschrift, kwijtscheldingsverzoek of te berichten over hun betaalafpraak kunnen deze kosten worden voorkomen.

Naast bovengenoemde kostenverlagingen zijn wij voornemen om, op basis van de verwachte daling in aantallen WOZ-bezwaren en de verminderde inhuurbehoefte door procesoptimalisatie het budget voor personeel van derden met € 350.000 te verlagen.

Naast de genoemde kostenbesparing vragen we ook extra budget voor een aantal onderdelen in onze begroting. Als gevolg van autonome ontwikkelingen bedraagt de totale kostentoeename € 437.700, waarvan € 57.200 niet structureel doorwerkt en eenmalig in 2027 wordt geraamd. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- a) € 20.000 verhogen budget voor portokosten
De ervaringen vanuit de pilot 'Check uw Woning' zijn positief. We willen deze burgerparticipatie vanaf 2026 onderdeel laten uitmaken van onze procesgang. Om de eigenaren van woningen aan te schrijven is verhoging van het budget portokosten nodig.
- b) € 10.000 verhogen budget voor drukwerkkosten
De ervaringen vanuit de pilot 'Check uw Woning' zijn positief. We willen deze burgerparticipatie vanaf 2026 onderdeel laten uitmaken van onze procesgang. Om de eigenaren van woningen aan te schrijven is verhoging van het budget portokosten nodig.
- c) € 124.000 verhogen budget reis- en verblijfskosten
Omdat wij uitvoering moeten geven aan de Cao-bepalingen heeft GBT Twente een regeling reiskostenvergoeding woon-werkverkeer vastgesteld. Het budget voor reis- en verblijfskosten wordt verhoogd om de effecten van deze Cao-bepaling op te kunnen vangen.

- d) € 57.200 verhogen budget loonkosten Regeling Vervroegd Uittreden (incidenteel in jaarschijf 2027)
 Binnen de huidige Cao kunnen medewerkers die aan de voorwaarden voldoen aanspraak maken op de Regeling Vervroegd Uittreden. Er zijn binnen GBTwente op dit moment 3 medewerkers die van deze regeling gebruik gaan maken. In 2027 zijn de kosten voor deze regeling € 57.200.
 In jaarschijf 2028 van het meerjarenperspectief wordt € 18.200 incidenteel meegenomen voor deze regeling.
- e) € 161.500 verhogen budget voor de DVO ICT
 Voor 2025 brengt de gemeente Enschede GBTwente € 50.500 extra in rekening voor de extreme kostenstijging van de Amerikaanse licenties (betreft 10% licentiestijging. Zij geven aan dat wij rekening moeten houden met een jaarlijkse stijging van 10% van de licentiekosten. De cumulatieve stijging vanaf 2025 tot en met 2027 bedraagt dan in totaliteit op € 151.500. Daarnaast is er rekening gehouden met € 10.000 aan licentiekosten voor AI-licenties.
- f) € 40.000 verhogen budget voor inkoopbegeleiding
 Zoals bij interne ontwikkelingen is geschetst is er financiële ruimte nodig om de begeleiding van inkooptrajecten te kunnen borgen. Op basis van voortschrijdend inzicht ten opzichte van de kaderbrief wordt voorgesteld om de formatie met 0,5 fte uit te breiden. De loonkosten boven het gevraagde budget van € 40.000 wordt binnen de eigen begroting opgevangen binnen het budget personeel van derden.
- g) € 25.000 verhogen budget voor advieskosten
 Er is financiële ruimte nodig om te kunnen voldoen aan het oppakken van informatiebeveiligingsvraagstukken.

Zoals ook in de vorige kaderbrief weergegeven vloeien vanaf 2025 de renteopbrengsten vanuit het schatkistbankieren al gedurende het jaar terug naar de gemeenten. Deze renteopbrengsten fluctueren van jaar tot jaar. Hieronder hebben we per jaar weergegeven wat de renteopbrengsten per gemeente is geweest in 2023, 2024 en 2025. Deze informatie kunnen de treasurers van de gemeenten gebruiken om zelf een inschatting te maken wel opbrengst aan rente zij in de eigen gemeentelijke begroting mee gaan nemen:

Inzage ontvangen rente per kwartaal in de afgelopen 3 jaren

	Ontvangen bedrag in 2025	Cumulatief ontvangen in 2025	Ontvangen bedrag in 2024	Cumulatief ontvangen in 2024	Ontvangen bedrag in 2023	Cumulatief ontvangen in 2023
Rente Q1	€ 118.342,79	€ 118.342,79	€ 190.350,18	€ 190.350,18	€ 117.818,67	€ 117.818,67
Rente Q2	€ 191.740,73	€ 310.083,52	€ 295.193,63	€ 485.543,81	€ 217.574,90	€ 335.393,57
Rente Q3	€ 81.575,93	€ 391.659,45	€ 133.701,18	€ 619.244,99	€ 91.604,58	€ 426.998,15
Rente Q4	€ 54.148,12	€ 445.807,57	€ 75.571,21	€ 694.816,20	€ 51.762,97	€ 478.761,12

Inzage in verdeling per organisatie

Organisatie	Ontvangsten in 2023	% verdeling	Verdeling ontvangen rente SKB 2023
Enschede (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 100.233.310	30,55%	€ 146.258
Hengelo (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 51.577.777	15,72%	€ 75.261
Borne (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 13.021.571	3,97%	€ 19.001
Losser (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 12.033.815	3,67%	€ 17.559
Haaksbergen (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 14.168.384	4,32%	€ 20.674
Almelo (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 49.660.813	15,14%	€ 72.464
Oldenzaal (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 18.056.482	5,50%	€ 26.348
Lochem (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 121.086	0,04%	€ 177
Hof van Twente (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 79.936	0,02%	€ 117
Twenterand (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 16.972.703	5,17%	€ 24.766
Berkelland (nominale ontvangsten)	€ 19.248.895	5,87%	€ 28.087
Bronckhorst (nominale ontvangsten)	€ 17.272.158	5,26%	€ 25.203
Subtotaal Gemeenten	€ 312.446.929		€ 455.914
GBTwente (over ADI-ontvangsten FUO)	€ 118.983	0,04%	€ 174
GBTwente	€ 15.538.398	4,74%	€ 22.673
Subtotaal GBTwente	€ 15.657.381		€ 22.847
TOTAAL	€ 328.104.310		€ 478.761

Organisatie	Ontvangsten in 2024	% verdeling	Verdeling ontvangen rente SKB 2024
Enschede (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 104.259.179	29,75%	€ 206.727
Hengelo (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 56.643.618	16,16%	€ 112.314
Borne (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 15.129.419	4,32%	€ 29.999
Losser (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 13.190.998	3,76%	€ 26.155
Haaksbergen (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 15.271.342	4,36%	€ 30.280
Almelo (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 51.492.289	14,69%	€ 102.100
Oldenzaal (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 18.415.100	5,26%	€ 36.514
Lochem (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 122.133	0,03%	€ 242
Hof van Twente (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 91.686	0,03%	€ 182
Twenterand (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 17.305.091	4,94%	€ 34.313
Berkelland (nominale ontvangsten)	€ 20.280.269	5,79%	€ 40.212
Bronckhorst (nominale ontvangsten)	€ 18.374.884	5,24%	€ 36.434
Subtotaal Gemeenten	€ 330.576.006		€ 655.471
GBTwente (over ADI-ontvangsten FUO)	€ 130.577	0,04%	€ 259
GBTwente	€ 19.712.654	5,63%	€ 39.087
Subtotaal GBTwente	€ 19.843.231		€ 39.345
TOTAAL	€ 350.419.237		€ 694.816

Organisatie	Rente Q1 2025	Rente Q2 2025	Rente Q3 2025	Rente Q4 2025	TOTAAL	% verdeling
Enschede (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 39.795,91	€ 57.978,43	€ 27.549,21	€ 14.877,33	€ 140.200,88	31,45%
Hengelo (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 18.275,36	€ 30.468,36	€ 12.801,04	€ 8.477,63	€ 70.022,39	15,71%
Borne (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 4.753,72	€ 7.376,08	€ 2.953,19	€ 2.298,15	€ 17.381,15	3,90%
Losser (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 3.672,70	€ 7.600,69	€ 2.756,63	€ 2.350,25	€ 16.380,28	3,67%
Haaksbergen (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 4.614,14	€ 8.074,83	€ 3.122,64	€ 2.528,52	€ 18.340,13	4,11%
Almelo (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 15.684,50	€ 29.939,07	€ 11.407,25	€ 7.802,61	€ 64.833,43	14,54%
Oldenzaal (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 6.297,43	€ 9.803,66	€ 4.570,38	€ 3.488,52	€ 24.159,99	5,42%
Lochem (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 48,05	€ 49,27	€ 44,21	€ 30,01	€ 171,53	0,04%
Hof van Twente (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 23,73	€ 29,34	€ 25,43	€ 15,86	€ 94,36	0,02%
Twenterand (nominale - en ADI ontvangsten)	€ 5.207,36	€ 9.587,51	€ 3.615,25	€ 2.796,66	€ 21.206,78	4,76%
Berkelland (nominale ontvangsten)	€ 5.280,73	€ 13.717,32	€ 4.141,39	€ 3.024,48	€ 26.163,93	5,87%
Bronckhorst (nominale ontvangsten)	€ 5.984,17	€ 10.850,89	€ 3.837,96	€ 2.787,03	€ 23.460,05	5,26%
Subtotaal Gemeenten	€ 109.637,80	€ 185.475,45	€ 76.824,58	€ 50.477,05	€ 422.414,88	
GBTwente (over ADI-ontvangsten FUO)	€ 22,98	€ 26,72	€ 34,49	€ 17,17	€ 101,36	0,02%
GBTwente	€ 8.682,01	€ 6.238,56	€ 4.716,86	€ 3.653,90	€ 23.291,32	5,22%
Subtotaal GBTwente	€ 8.704,99	€ 6.265,28	€ 4.751,35	€ 3.671,07	€ 23.392,69	
TOTAAL	€ 118.342,79	€ 191.740,73	€ 81.575,93	€ 54.148,12	€ 445.807,57	

Samengevat:

De totale lastenstijging zoals genoemd in de kaderbrief 2027 bedraagt per saldo in 2027 € 373.800 voor toepassingen van de prijsindex, waarvan € 57.200 incidenteel en 316.600 structureel. Door wijzigingen in dienstverlening stijgen de aan personeel gelieerde kosten met € 12.500, waardoor de structurele lasten met €329.100 stijgen. Naast bovengenoemde lastenstijging zijn wij voornemens om, op basis van de afnemende aantallen WOZ-bezwaren en de verminderde inhuurbehoefte door procesoptimalisatie het budget voor personeel van

derden met € 350.000 te verlagen, waardoor er vóór toepassing van de indexatie een structurele lastendaling is van € 20.900. Daarnaast kan de gemeenten op basis van de eigen inschatting een renteopbrengst ramen vanuit het schatkistbankieren.

3. Overige ontwikkelingen 2027

Lonen

Uitgangspunt voor het berekenen van de loonsom 2027 inclusief de hierboven al genoemde index voor het jaar 2027 is de actuele salarisstaat sociale lasten op basis van de personele formatie tegen actuele loonkomsten op 31 december 2025, geëxtrapoleerd op jaarbasis. Hierbij is dus rekening gehouden met de in- en uit diensttredingen in 2025 en begin 2026 en de daardoor veroorzaakte mutaties in vacatureruimte. In de loop van 2026 gaan een drietal medewerkers gebruik maken van de RVU regeling. Voor de berekening van de loonsom 2027 zijn deze medewerkers uit de bezetting gehaald en is hun formatieruimte meegenomen als vacatureruimte. Dit is in het voordeel van de deelnemers, aangezien deze medewerkers aan het einde van de loonschaal zitten en de vacatureruimte geraamd wordt op het einde van de functionele schaal minus twee treden.

In paragraaf 2.2. staat een nadere analyse van de opbouw van de salarissom voor het begrotingsjaar 2026.

Functieherwaardering

Kijkend naar de langere termijn moeten we onze medewerkers blijven binden en boeien. De arbeidsvoorwaarden moeten in basis goed zijn. Voor de continuïteit van de organisatie op de lange termijn is het belangrijk dat ons functiehuis aansluit bij de huidige en toekomstige arbeidsmarkt. Inmiddels is duidelijk dat HR21 de methodiek is waarmee het functiehuis wordt gewaardeerd. Er is gestart met de voorbereiding van een aanbesteding waarmee GBTwente ondersteuning krijgt bij de implementatie van een herwaardering op basis van HR21, zodat we ook in de toekomst goede arbeidsvoorwaarden kunnen blijven bieden aan onze medewerkers. Eventuele financiële consequenties zullen op zijn vroegst per 1 januari 2027 in gaan. Omdat niet te voorspellen is wat de uitkomst zal van de functieherwaarderingen worden eventuele financiële gevolgen nog niet opgenomen in de primitieve begroting 2027.

Kapitaallasten

Op basis van het investeringsplan 2027 zijn de kapitaallasten aangepast. In paragraaf 4.5.2. en in hoofdstuk 8 staat beschreven welke investeringen in 2027 gepland staan. De afschrijving zal hierdoor met € 17.000 afnemen ten opzichte van de begroting 2026.

Vennootschapsbelasting

Als gevolg van de toetreding van de gemeenten Berkelland en Bronckhorst tot de gemeenschappelijke regeling is het de verwachting dat er geen vennootschapsbelasting afgedragen hoeft te worden. De gemeenten Hof van Twente en Lochem krijgen dezelfde tarieven doorberekend dan de andere GR-gemeenten met een gemeentelijke haven. Deze tarieven zijn gebaseerd op kostprijsniveau, waardoor hier geen winst te verwachten is.

Desintegratiekosten

Op basis van gemaakte afspraken is er nog sprake van doorbelasting van desintegratiekosten aan de gemeenten Haaksbergen (aanschaffing rioolheffing < 60 m3), Hengelo (aanschaffing hondenbelasting) en Enschede (vereenvoudiging grondslag reclamebelasting).

Onvoorzien

De post "Onvoorzien" is conform de verordening financiële beleid, beheer en organisatie geraamd op 1% van de begrote lasten (€ 169.096).

2 Toelichting op de hoofdlijnen financiële begroting 2027

Met ingang van 1 januari 2026 zijn de gemeenten Berkelland en Bronckhorst toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling. Hiermee is het begrotingsonderdeel met betrekking tot de fiscale uitvoeringsovereenkomst met deze gemeenten komen te vervallen.

Producten

Voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling GBTwente zijn voor elke vorm van dienstverlening aparte 'producten' benoemd. Op zo'n product komen alle specifieke, direct aan het product toe te wijzen, kosten voor die dienstverlening terecht. De kosten, die niet direct aan een product toe te wijzen zijn, worden aan de hand van verdeelsleutels over de producten verdeeld. Op deze wijze is er een heldere en logische methode van kostenopbouw van de diverse producten, ofwel dienstverlening, van GBTwente toegepast.

Vanaf de begroting 2027 stellen we voor om een wijziging aan te brengen in de verdeelsleutels. De vaste kosten van GBTwente willen we naar rato van het inwonersaantal gaan verdelen over de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling en niet meer mee te laten lopen in de tarieven voor de eindproducten. Deze kosten muteren namelijk niet als een gemeente er voor kiest om een belastingsoort af te schaffen of in te voeren. GBTwente moet bij desintegratie de totale indirecte kosten op een belastingsoort daarom afschalen op andere kostensoorten dan de genoemde vaste kosten om de desintegratie volgens de afgesproken werkwijze toe te passen, waardoor er onbedoeld herverdeeffecten op treden ondanks dat het juiste bedrag wordt gedesintegreerd. Door aanpassing van de verdeelsleutel kunnen we beter borgen dat de herverdeeffecten optreden, maar ook dat de kosten die daadwerkelijk gaan meebewegen bij afschaffing of invoering van een belastingsoort worden aangepast. Een bijeffect is dan ook dat de tarieven van de eindproducten lager worden wat mogelijk positief kan bijdragen in de besluitvorming rondom invoering of afschaffing van een belastingsoort. In de kaderbrief 2027 zijn de gemeentelijke effecten van deze nieuwe werkwijze inzichtelijk gemaakt. Aan de tabel met producten is nu het product 'vaste kosten' toegevoegd met als verdeelsleutel 'inwonersaantal'.

De gemeentelijke bijdrage komt tot stand op basis van het tarief per eenheid product vermenigvuldigd met het aantal afgenomen eenheden per gemeente. Zo ontstaat er een overzichtelijk totaalbeeld van lasten en baten per product.

De producten binnen onze dienstverlening bestaan uit:

Product	Verdeelsleutel
Vaste kosten	inwonersaantal
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	inwonersaantal
Waardebepaling	objecten
Combi aanslagen (biljet)	biljetten
Combi aanslagregels	aanslagregels
Combi aanslagregels hondenbelasting	aanslagregels
Dwanginvordering	tweede invorderstap
Kwijtscheldingsverzoeken	dossiers
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	biljetten
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	biljetten
Controle reclamebelasting eenvoudig	te controleren aantal objecten
Controle reclamebelasting complex	te controleren aantal objecten
Controle Precariobelasting	gecontroleerd aantal objecten
Medisch afval	aanvragen
Diftar, definitieve aanslag	aanslagregels

In de kaderbrief 2027 is het effect van de invoering van het tarief voor de vaste kosten op de gemeentelijke bijdrage inzichtelijk gemaakt.

2.1 Uitgangspunten bij deze begroting

Voor deze begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De begroting is in evenwicht of laat een overschot zien.
2. Elke begrotingspost wordt periodiek gescreend en wordt tegen reële kosten in de begroting 2027-2030 opgenomen om optimale efficiënte dienstverlening te kunnen leveren tegen zo laag mogelijke kosten. De begroting heeft daarmee een solide opbouw en is gebaseerd op transparantie.
3. De loon- en prijsindexatie wordt in overeenstemming met het advies van de werkgroep "Verbonden partijen vanuit de deelnemende gemeenten" verwerkt in de begroting 2027-2030. De loonindex voor het jaar 2027 bedraagt 8,23%, waarbij de gerealiseerde loonsom in 2025 de basis vormt en deze loonsom voor het jaar 2025 nog gecorrigeerd wordt met 1,93%, voor 2026 met 1,98% en voor 2027 met 4,32%. De prijsindex bedraagt 2,2%.
4. Voor nu bekende formatie-ontwikkelingen zijn in deze begroting afzonderlijk zichtbaar gemaakt.
5. Voor vacatures worden in principe de salariskosten van het maximum van de functieschaal gehanteerd min twee periodieken. Daar waar bij het opstellen van deze begroting de daadwerkelijke inschaling van nieuwe medewerkers op een aantal vacante functies bekend zijn, zal dit salarisoniveau in de berekening van de loonsom worden meegenomen.
6. De gemeente Haaksbergen schaft per 1 januari 2026 binnen de rioolheffing het kleinverbruik (< 60 m3) af en de gemeente Hengelo schaft per 1 januari 2026 de hondenbelasting af. De gemeente Enschede heeft met ingang van 2026 de grondslag voor

- de reclamebelasting aangepast, waardoor de eenvoudige controle op de reclamebelasting volstaat. De desintegratiekosten zijn op basis van de afgesproken beleidsregels in de begroting 2027 verwerkt.
7. De gemeente Borne heeft met ingang van belastingjaar 2025 de toeristenbelasting ingevoerd en de gemeente Enschede heeft met ingang belastingjaar 2025 een nieuwe BedrijvenInvesteringsZone (BIZ) ingevoerd. De heffing en invordering van deze belastingsoorten zijn met ingang van 2027 in de begroting opgenomen.
 8. De tarieven voor de deelnemende gemeenten worden vastgesteld op basis van de systematiek van de DVO 2026 zoals deze op 10 december 2025 is vastgesteld door het algemeen bestuur.
 9. Er wordt van uitgegaan dat er geen nieuwe toetreders zijn per 1 januari 2027.
 10. De tarieven voor de deelnemende gemeenten worden vastgesteld op basis van tariefdifferentiatie. De tarieven voor 2027 worden bepaald aan de hand van de budgetomvang van 2027 gebaseerd op geformuleerde uitgangspunten, de werkelijke aantallen van 2025 en de huidige capaciteitsplanning. De gemeenten Berkelland en Bronckhorst zullen per 1 januari 2026 ook de heffing en inning van de leges omgevingsvergunningen, overige leges en begraafrechten uit laten voeren door GBTwente. Deze werkzaamheden zullen op basis van de gemaakte afspraken in de DVO aan het einde van 2026 en 2027 separaat als maatwerk in rekening gebracht worden op basis van daadwerkelijke aantallen in het jaar tegen de vastgestelde tarieven voor deze werkzaamheden. In de primitieve begroting 2027 zijn de uitvoering van deze werkzaamheden daarom nog niet opgenomen en de uitvoeringskosten zitten daarmee nog niet in de bijdrages van deze gemeenten.
 11. Aanvullende taken ten opzichte van de huidige worden doorberekend op basis van maatwerk.
 12. Het format Begroting bestaat uit:
 - a. Toelichting op gehanteerde uitgangspunten.
 - b. Cijfermatige programmabegroting (realisatie 2025, begroting 2026, begroting 2027). In verband met de toetreding van de gemeenten Berkelland en Bronckhorst per 1 januari 2026 wordt eenmalig ook de 1e gewijzigde begroting 2026 in de tabellen opgenomen.
 - c. Het meerjarenperspectief 2028-2030 is onderdeel van de begroting.
 - d. Toelichting per programma
 - e. Verplichte paragrafen
 - f. Bijlage; waarin een nadere toelichting wordt gegeven op de baten en lasten per taakveld en de incidentele baten en lasten per programma worden weergegeven.
 13. In het meerjarenperspectief worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
 - a. De begroting is in evenwicht of laat een overschot zien.
 - b. De verdeelsleutels en aantallen zoals gebruikt in de begroting 2027 zijn ook in het meerjarenperspectief toegepast.
 - c. Voor de meerjarenraming worden de loonindices 4,2% (2028), 4,5% (2029) en 4,5% (2030) uit de septembercirculaire 2025 van het CPB gehanteerd.

- d. Voor de prijsindexatie wordt voor de jaarschijf 2028 2,2% toegepast en voor de jaren 2029 en 2030 2,3%, zoals weergegeven in de septembercirculaire 2025.

2.2 Loon- en prijsontwikkelingen

Door middel van een gezamenlijk schrijven vanuit de Twentse gemeenten en de verbonden partijen, waaronder GBTwente, zijn uniforme richtlijnen voor loon- en prijsontwikkelingen verstrekt voor de meerjarenbegroting 2027-2030.

Loonontwikkeling

In de nieuwe systematiek is gesteld dat de loonindex gebaseerd blijft op de Cao Gemeenteambtenaren. Als een Cao van kracht wordt in een jaar, waarvoor de begroting al gemaakt is, is er nog steeds een reëel recht op compensatie. De gemeenschappelijke regeling (GR) licht zo mogelijk de financiële effecten toe in een tussentijdse rapportage en verantwoordt het effect in de jaarrekening. De begroting wordt in de loop van het begrotingsjaar niet gecorrigeerd. Als de GR, de eigen afspraken volgend, ervoor kiest om toch een begrotingswijziging op te nemen beschouwen we deze niet als formele begrotingswijziging met de noodzaak om een zienswijze op te halen bij de gemeenteraden. Hiermee wordt recht gedaan aan zowel het criterium reëel als eenvoudig. Als de looptijd van de Cao in het begrotingsjaar eindigt geldt voor de periode daarna de loonvoetsector overheid zoals opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds t-2 als basis.

GBTwente hanteert als uitgangspunt voor de begroting van de loonsom in 2027 de gerealiseerde loonkosten in 2025, waarbij de bezetting op 31 december 2025 als basis wordt gebruikt. Daar wordt de vacatureruimte per 31 december 2025 bij op geteld, waarbij de loonsom in de functieschaal, trede 9 de basis vormt. Ook wordt de formatieontwikkeling zoals hierboven weergegeven meegenomen. Omdat GBTwente de loonkosten 2025 als basis neemt, wordt ook de ontwikkelruimte van medewerkers, die tussen 31 december 2025 en 1 januari 2027 op basis van het vastgestelde beoordelings- en beloningsbeleid nog kunnen groeien in de salarisschaal, meegenomen.

Zoals gezegd vormt de geldende Cao de basis voor de loonindexatie voor de periode waarvoor deze geldt. Daarna wordt de loonvoet sector overheid uit de septembercirculaire 2025 toegepast. De Cao kent de volgende loonsverhogingen:

- Per 1 april 2025: 2,00%
- Per 1 oktober 2025: 1,85%
- Per 1 januari 2026: € 35,00 nominaal in alle schalen en min. Uurloon € 16,00
- Per 1 juli 2026: 1,25%
- Per 1 januari 2027: 1,6%

De huidige Cao loopt tot en met 31 maart 2027. Daarom wordt vanaf 1 april 2027 de loonvoet sector overheid van 5,1% toegepast en naar rato verrekend: $9/12 * (5,1\% - 1,6\%) = 2,63\%$.

Cao-afspraken	Stijgingspercentage	Nieuwe waarde	Cumulatieve stijging (%)	Vershil %
1 januari 2025	0	100	0	0%
1 april 2025	2%	102	2	2,000% A
1 oktober 2025	1,85%	103,887	3,887	1,887% B
1 januari 2026*	0,65%	104,562	4,562	0,675% C
1 juli 2026	1,25%	105,869	5,869	1,307% D
1 januari 2027	1,60%	107,563	7,563	1,694% E

* dit stijgingspercentage is gebaseerd op € 35 nominaal in alle schalen en is een inschatting van de gemeente Enschede

De ontwikkeling van de loonkosten in de begroting ziet er dan als volgt uit:

Jaar	% verhoogd	Correctie structureel	Toe te passen (correctie)percentage in begroting 2027
2025	1,96% **	3,89% (A+B)	1,93%
2026		1,98% (C+D)	1,98%
2027		4,32% (E+2,63% per 1 april obv sept.circ.)	4,32%
TOTAAL			8,23%

** = $9/12 \cdot 2\% + 3/12 \cdot 1,85\% = 1,96\%$

Cijfermatig kan de ontwikkeling van de loonkosten als volgt worden weergegeven:

	fte	% indexatie	Bedrag loonsom
Loonsom 2025			€ 8.254.023,19
Mutaties in / uit dienst en mutaties dienstverlening op loonsom 2025			+ € -467.407,16
Loonsom 2025 inclusief mutaties	94,61		€ 7.786.616,03
Correctie indexering 2025:		1,93%	€ 159.302,65
Vacatureruimte (obv pp dec 2025)	14,74		€ 1.069.068,05
formatieuitbreiding	+ 0,50		+ € 43.517,51
Loonsom 2025 als basis voor begroting 2027	109,85		€ 9.058.504,24
Begroting 2027			
Loonsom 2025 als basis voor begroting 2027			€ 9.058.504,24
Ontwikkelruimte 2026			+ € 127.316,84
Loonsom 2026 incl. ontwikkelruimte exclusief indexatie			€ 9.185.821,08
Indexeringspercentage 2026:		1,98%	+ € 181.879,26
Loonsom 2026 incl. ontwikkelruimte en indexatie			€ 9.367.700,33
Ontwikkelruimte 2027			+ € 106.514,06
Loonsom 2027 incl. ontwikkelruimte exclusief indexatie			€ 9.474.214,39
Indexeringspercentage 2027:		4,32%	+ € 409.286,06
Loonsom 2027 incl. ontwikkelruimte en indexatie			€ 9.883.500,45
Incidenteel RVU			+ € 57.200,00
Loonsom 2027 incl. ontwikkelruimte, indexatie & RVU			€ 9.940.700,45
Totale indexatie in begroting 2027 tov loonsom 2025		8,23%	

De ontwikkelruimte is berekend op persoonsniveau met aankomende periodieken en inclusief de medewerkers die in de functionele schaal treden.

Voor de meerjarenraming worden de loonindices 4,2% (2028), 4,5% (2029) en 4,5% (2030) uit de septembercirculaire 2025 van het CPB gehanteerd. Cijfermatig kan de ontwikkeling van de loonkosten in het meerjarenperspectief als volgt worden weergegeven:

Meerjarenperspectief 2028 - 2030	% indexatie	Structurele loonkosten	Incidentele loonkosten	RVU	Totale loonkosten
Loonsom 2027 incl. ontwikkelruimte en indexatie		€ 9.883.500,45	€	57.200,00	€ 9.940.700,45
Ontwikkelruimte 2028		+ € 95.304,32			
Loonsom 2028 incl. ontwikkelruimte exclusief indexatie		€ 9.978.804,77			
Indexeringspercentage 2028:	4,20%	+ € 419.109,80			
Loonsom 2028 incl. ontwikkelruimte en indexatie		€ 10.397.914,57	€	18.184,00	€ 10.416.098,57
Ontwikkelruimte 2029		+ € 60.637,94			
Loonsom 2029 incl. ontwikkelruimte exclusief indexatie		€ 10.458.552,51			
Indexeringspercentage 2029:	4,50%	+ € 470.634,86			
Loonsom 2029 incl. ontwikkelruimte en indexatie		€ 10.929.187,37	€	-	€ 10.929.187,37
Ontwikkelruimte 2030		+ € 54.803,88			
Loonsom 2030 incl. ontwikkelruimte exclusief indexatie		€ 10.983.991,25			
Indexeringspercentage 2030:	4,50%	+ € 494.279,61			
Loonsom 2030 incl. ontwikkelruimte en indexatie		€ 11.478.270,86	€	-	€ 11.478.270,86

Prijsontwikkeling

De prijsontwikkeling in de begroting 2027 bedraagt 2.2% op basis van de CPB-prijsindex overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) uit de Septembercirculaire 2025. De prijsindexatie wordt toegepast op alle lasten, niet zijnde loonkosten, in de begroting met uitzondering van:

- Kapitaallasten: deze worden begroot op basis van de investeringsbehoefte conform het meerjarig (her)investeringsplan;
- De dotatie aan de onderhoudsvoorziening: deze worden begroot op basis van het meerjarig onderhoudsplan;
- Onvoorzien: deze wordt conform hetgeen is vastgelegd in de Financiële verordening van GBTwente geraamd op 1% van de totale begrote lasten;
- Vennootschapsbelasting: deze wordt begroot op basis van de VPB-plichtige activiteiten en de winstmarge die daarop behaald wordt.

2.3 Perspectief

Het meerjarenperspectief 2028 - 2030 van GBTwente wordt in hoofdstuk 7 nader toegelicht.

3 Programmaplan

Parallel aan de voorbereidingen voor deze begroting is ook gewerkt aan het Strategieplan 2027 – 2030 met als titel ‘Vertrouwd, verbindend, vooruitstrevend’. Dit strategieplan is een vervolg op het Strategieplan 2023-2026 “Met elkaar en voor elkaar”. GBTwente staat als een huis! De koers van afgelopen jaren is stabiel gebleken en het Strategieplan 2023 – 2026 bleek een goed fundament te bieden voor het nieuwe strategieplan. De geformuleerde missie, visie, kernwaarden zijn ongewijzigd gebleven. Aan de doelen is het doel data toegevoegd en is de uitleg van de doelen op onderdelen genuanceerd. Hiermee zijn de aangepaste doelen richtinggevend voor de komende jaren.

Missie:

Betrouwbaar, dienstverlenend en efficiënt Waarderen, heffen en innen.

Dit is wat we bij GBTwente in essentie doen. Betrouwbaar spreekt voor zich. Dienstverlenend omdat GBTwente in opdracht van de gemeente(n) werkt en daarmee ook een ‘visitekaartje’ van de gemeente is. Efficiënt, dus zo optimaal mogelijk. Waarderen, heffen en innen verwijst naar ons primaire proces.

Visie:

GBTwente maakt belastingen persoonlijk en begrijpelijk.

Bij GBTwente staan we in direct contact met inwoners en gemeenten, wat het belang van een persoonlijke en begrijpelijke aanpak benadrukt. Iedereen moet namelijk betalen vanuit de eigen situatie en een persoonlijke en begrijpelijke aanpak maakt dit voor (nagenoeg) iedereen uitvoerbaar.

Kernwaarden:

Deskundig, integer en behulpzaam.

Deskundig: Samen streven we ernaar om hét kenniscentrum op het gebied van (gemeentelijke) belastingen te zijn. GBTwente investeert organisatie breed in deskundigheid door het trainen en scholen van medewerkers in de kennis en vaardigheden die zij nodig hebben om alle stakeholders te bedienen. Er is ruimte voor (persoonlijke) ontwikkeling. Door te zorgen voor deskundige medewerkers, kunnen zowel gemeente als inwoner erop vertrouwen dat GBTwente waardeert, heft en int op een betrouwbare, dienstverlenende en efficiënte wijze. Deskundigheid is niet alleen kennis en kunde, het betekent ook trots zijn op elkaar en op de organisatie. In houding en gedrag professioneel en representatief.

Integer: GBTwente stelt zich als organisatie integer op bij de uitvoering van haar werkzaamheden. Handelend naar alle relevante en van toepassing zijnde wetsartikelen, (interne) afspraken en gedragscodes. Dit dragen we vanuit de organisatie (als geheel en per individu) uit naar inwoners, door transparant te zijn over onze werkzaamheden.

Behulpzaam: Dagelijks verlenen we vanuit GBTwente diensten aan diverse stakeholders (inwoners, opdrachtgevers en collega's). Al deze groepen en individuen hebben uiteenlopende wensen en behoeften. Behulpzaamheid is een houding die altijd past. De basisgedachte is ‘zelfredzaamheid van de ander’ (voordoen > samendoen > zelf doen), met daarnaast behulpzaam zijn en aanspreekbaar zijn op eigen verantwoordelijkheid. Zo kunnen we doen wat nodig is, op een juiste manier. Zowel intern als extern draagt dit bij aan toekomstbestendige dienstverlening, die mensgericht, klantgericht en vraaggericht is.

3.1 Programma's

3.1.1 Organisatie-eenheid Strategie en bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

Autonome ontwikkelingen vanuit aanstaande wetgeving (NDS, Archiefwet)

NDS staat voor Nederlandse Digitalisering Strategie. Dit valt onder de Europese 'Digital Decade'. Dit is het gezamenlijke digitale beleidskader van Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en publieke dienstverleners. Het vormt samen met de Nederlandse Cybersecurity Strategie (NLCS) en de Strategie Digitale Economie het fundament onder het nationale digitaliseringsbeleid. Het doel van de NDS is om als één overheid te werken aan een sterke, toegankelijke en veilige digitale basis voor Nederland. Ze geeft richting aan beleid over data, informatiehuishouding, openbaarheid en digitale duurzaamheid. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Eén gezamenlijke richting: "Samen versnellen" door versnippering tegen te gaan;
- Focus op publieke waarden, vertrouwen, veiligheid én samenwerking;
- 'Centraal afspreken, federatief inrichten': centrale afspraken, decentrale uitvoering.

De NDS brengt concreet verschillende verplichtingen met zich mee voor overheidsorganisaties:

- Collectieve oplossingen en digitale "bouwstenen" (zoals standaarden voor gegevensuitwisseling en cloudgebruik) zijn niet vrijblijvend, maar verplicht voor overheden.
- Standaarden en voorgeschreven technische maatregelen krijgen een bindend karakter en moeten volgens centrale afspraken worden geïmplementeerd.
- Overheidsorganisaties moeten samenwerken onder één kader (het "digitale huis van Thorbecke") en eigen werkprocessen en systemen afstemmen op centrale normen en standaarden.
- Gemeenschappelijke financiering en gezamenlijke uitvoering van digitale voorzieningen.
- Meer interbestuurlijke afstemming, duidelijke toezicht- en handhavingsmechanismen vanuit het Rijk.
- Nadruk op digitale weerbaarheid (cybersecurity), cloud, data, AI, digitaal vakmanschap en centrale rol van burger/ondernemer in dienstverlening.
- Implementatie van standaarden voortkomend uit Europese wetgeving (zoals NIS2, BIO2.0, cybersecuritywet) is ook verplicht.

Samengevat vraagt de NDS van alle overheidslagen:

- Werken binnen vastgestelde digitale standaarden en afspraken;
- Verplicht toepassen van collectieve digitale oplossingen;
- Samenwerking en afstemming als één overheid, met centrale sturing en decentrale uitvoering;
- Transparantie, cybersecurity en focus op gebruiksvriendelijke dienstverlening.

De NDS heeft een verband met de Archiefwet. De archiefwet regelt hoe overheidsinformatie (documenten, emails, datasets en dergelijke) bewaard, toegankelijk en duurzaam beheerd moeten worden. De NDS geeft hier een beleidsmatige en technologische invulling

aan: hoe digitalisering (denk aan e-depots, metadatering, interoperabiliteit, informatiebeheer) in de praktijk moet aansluiten bij wettelijke eisen. De NDS ondersteunt dus de uitvoering van de Archiefwet door digitale standaarden, kaders en infrastructuren te bevorderen die duurzaam archiveren mogelijk maken. De implementatie van de NDS in combinatie met de Archiefwet is een meerjarig traject, waarbij nu nog niet expliciet aangegeven kan worden welke kosten hieruit voortvloeien. Ook kan dit invloed hebben op de formatie van GBTwente. In de toekomst is het vanuit bovenstaande wetgeving verplicht om structureel toezicht en borging van de AI-compliance in te richten. Op dit moment is het nog te vroeg om de formatie-uitbreiding te vragen, maar wel is duidelijk dat het een uitbreiding van taken met zich mee brengt. Of we deze taken bij een bestaande functie kunnen onderbrengen of dat we hiervoor aparte formatieruimte voor een AICO-functionaris nodig hebben gaan we in een later stadium beoordelen. Waar mogelijk willen we hierin regionaal verband optrekken.

Nadere uitwerking IT-visie

GBTwente staat voor een moderne, flexibele en op standaarden gebaseerde ICT-omgeving binnen de geldende (beveiligings-)normen. We streven naar een moderne werkomgeving, waarin innovatie en doordachte ICT cruciaal zijn om de visie te verwezenlijken. Ook omarmen we nieuwe technologieën, zodat we in staat blijven onze werkzaamheden effectiever en efficiënter te verrichten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Autonome ontwikkelingen vanuit aanstaande wetgeving (NDS, Archiefwet)

In het kader van dit programma staat centraal om de informatiehuishouding op orde, geborgd en toegankelijk te krijgen. Onder informatiehuishouding wordt verstaan: "het geheel van regels, structuren, processen en voorzieningen die ene organisatie inricht om informatie effectief te beheren vanaf het moment van creatie tot vernietiging". Hierbij staan de aspecten creëren, opslaan, ordenen, bewaren, ontsluiten, verstrekken en vernietigen centraal. Wij gaan vanaf 2026 en verdere jaren vorm geven aan de volgende drie onderdelen:

1. Informatiebeheer: hieronder valt het opstellen en actualiseren van formele kaders (verordeningen, regelingen, dienstverleningsovereenkomsten, aanwijzingsbesluiten en handboeken), het inventariseren en wegwerken van achterstanden (zowel in het fysieke archief als het digitale archief als in (vak)applicaties) en het inregelen van borging (bewustwording van organisatie en medewerkers, monitoring, doorontwikkeling en toezicht);
2. Informatiebeveiliging: implementatie van de verplichtingen vanuit de NIS2 / BIO2 en een nulmeting ten opzichte van de ISO 27001. Ook de aspecten vanuit de AVG worden hierin meegenomen;
3. Informatiemanagement: hieronder vallen de infrastructuur en de software waarmee GBTwente werkt.

We zijn verplicht om onze bestanden duurzaam toegankelijk te houden. In de nieuwe Archiefwet wordt het beschikken over een e-depot verplicht. Alle permanent te bewaren digitale bestanden moeten een minimum set aan metadata bevatten voordat ze kunnen worden overgedragen. GBTwente is zelf verantwoordelijk voor het op orde krijgen van de metadata. Voor dit Project "handmatig toevoegen metadata" hebben wij voor een periode van 2 jaar een formatie-uitbreiding van 0,3 fte gevraagd. We konden nog niet starten met dit project en daarom hebben wij het verzoek gedaan om de tijdelijke uitbreiding met 0,3 fte ook in 2027 te mogen continueren.

Oorspronkelijk stond de inwerkingtreding gepland voor begin 2024 maar nu wordt de inwerkingtreding naar alle waarschijnlijkheid uitgesteld tot 1 januari 2027.

Nadere uitwerking IT-visie

In Nederland verandert er veel op IT-gebied. Om te voldoen aan normen en standaarden en klaar te zijn voor de toekomst zullen er ook bij GBTwente investeringen gedaan moeten worden op dit vlak. In 2025 is als voorbereiding hierop onze IT-visie vastgesteld. De IST-situaties op de acht focusgebieden zijn in kaart gebracht. In 2026 met uitloop naar 2027 zal voor alle acht de focusgebieden tevens de SOLL-situatie beschreven zijn en is de impact op de processen en bedrijfsvoering van GBTwente in beeld gebracht, zodat gedegen besluitvorming plaats kan vinden. De hoogte van de investeringen zal binnen de besluitvorming meegenomen worden en in toekomstige begrotingen worden verwerkt.

Wat mag het kosten?

Begroting 2027 (bedragen * € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Overhead	0	-3.981	-3.981
Facilitering bestuursorgaan	0	-150	-150
Overige algemene kosten	0	-507	-507
Saldo van baten en lasten	0	-4.637	-4.637

3.1.2 Organisatie-eenheid Vastgoed en belastingen, inclusief alle eindproducten

Het belastingproces (waarderen, heffen en innen) is hét centrale proces binnen GBTwente. GBTwente is organisatorisch ingedeeld in taakvelden.

Wat willen we bereiken?

Bijdrage aan de bestuurlijke opgave van de deelnemende gemeenten

In de algemene zienswijze bij de begroting 2025 en in de toelichting bij het advies loon- en prijsontwikkeling gemeenschappelijke regelingen voor de begroting 2026 worden de gemeenschappelijke regelingen opgeroepen om ook een bijdrage te leveren aan de financiële situatie bij gemeenten richting 2026. Dit vinden wij niet meer dan logisch. Door de inzet van automatisering en digitalisering hebben wij in de afgelopen jaren al de nodige stappen gezet in het optimaliseren van processen. Zoals ook in de kaderbrief 2026 aangegeven hebben wij het volgende al gedaan:

- Afschaffen van het versturen gebruikersbeschikking aan huurders van woningen;
- Automatisering hondenbelasting;
- Automatisering rioolrecht grootverbruik;
- Optimalisatie uitwisseling van ledigingen via Cibas;
- Automatisering controle toeristenbelasting;
- Aanpassing ondersteuning bij taakveld dienstverlening in de periode van de aanslagoplegging;
- Innovatie WOZ-bezwarenproces.

De tijdsbesparing¹ die bovenstaande aanpassingen hebben opgeleverd hebben we gestoken in een optimalisatie van onze dienstverlening zonder hier extra geld voor te vragen. Een mooi voorbeeld hiervan is de inrichting van een vernieuwd taxatieverslag, waarin we aan onze inwoners in begrijpelijke taal uitleggen hoe de WOZ-waarde van hun woning tot stand is gekomen. We maakten samen met andere samenwerkingsverbanden een gezamenlijke WOZ-campagne waarin we inwoners meer uitleg gaven om zo bezwaren via No Cure No Pay bureaus te voorkomen. Daarnaast wordt ook steeds meer van ons gevraagd. We moeten verantwoordingsdocumenten opstellen om te verantwoorden hoe we komen tot een bepaalde WOZ-waarde. De bewijslast die wij moeten aandragen bij beroepsschriften is toegenomen. We volgen de verbeteringen op, zoals die door onze toezichthouder (de Waarderingskamer) zijn aangereikt. Hieronder valt bijvoorbeeld het verbeteren van ons herwaarderingsmodel voor specifieke categorieën niet woningen. Ook deze werkzaamheden hebben we allemaal opgevangen binnen onze eigen exploitatie zonder meer geld te vragen.

Daarnaast blijven we innoveren. Jaarlijks worden een aantal processen beoordeeld volgens de LEAN-systematiek om verspilling in het proces te voorkomen. Alle stappen in het proces moeten immers van waarde zijn. Ook schenken we steeds meer aandacht aan KPI-management binnen onze proces gestuurde organisatie. De beheersing van de processen volgen we in onze Obeya². Concrete voorbeelden van procesoptimalisatie die we in 2025 hebben opgepakt en waarvan we de effecten in de begroting 2027 kunnen verwerken zijn:

- Het aan de inwoner aanbieden van verdere correspondentie via het digitale loket nadat deze inwoner een bezwaar heeft ingediend tegen de WOZ-waarde, de aanslag zelf of de invorderingskosten, kwijtschelding heeft aangevraagd of een betaalafpraak met ons willen maken. Voor de inwoner die hiervoor kiest verzenden wij de correspondentie niet meer per post, maar via het digitale loket. In 2025 hebben wij tot en met oktober 9.361 uitgaande brieven via het digitale loket gedeeld met de inwoner. Dit levert een kostenbesparing op van € 1.600 aan drukwerkkosten en € 4.500 aan portokosten en dit gaan wij verwerken in de begroting 2027.
- De wijziging in routing binnen het invorderingsproces. Na betekening van een post-dwangbevel worden administratieve invorderingsacties uitgevoerd alvorens eventueel een Hernieuwd bevel tot betaling te betekenen. Eerder was de betekening van het hernieuwd bevel tot betaling (uitgevoerd door de belastingdeurwaarder) onderdeel van het bulkproces. Hiermee vond betekening in grote getalen plaats in een korte periode. Externe inzet van belastingdeurwaarders was hierdoor noodzakelijk. Door aanpassing van de routing worden de aantallen hernieuwde bevelen lager en in ieder geval meer gespreid aangeleverd en kunnen deze (grotendeels) door onze eigen deurwaarder betekend worden. Hierdoor is mindere externe inzet noodzakelijk en zijn we in staat € 40.000 aan budget te laten vrijvallen.

Randvoorwaarde voor onze efficiency is een juiste, correcte en volledige aanlevering vanuit de gemeenten. Wij doen een beroep aan de gemeenten voor een kwalitatieve hoogwaardige aanlevering van data, zodat wij faalkosten en/of herstelwerkzaamheden aan beide kanten kunnen voorkomen. Uitgangspunt hierbij is hoe meer uniformiteit er is tussen beleidsregels van gemeenten hoe efficiënter de processen uitgevoerd kunnen worden. Wel merken we een

¹ Met uitzondering van de tijdsbesparing op het niet meer versturen van WOZ-beschikkingen naar huurders van woningen. Deze hebben we, zoals gezegd, tot uitdrukking gebracht als formatiereductie.

² Obeya is een term vanuit het LEAN management en betekent in het Japans 'Grote Kamer'. Een Obeya is feitelijk een visuele manier om grip te krijgen. In de Obeya zijn de doelen (in de vorm van mijlpalen) en prestaties (in de vorm van KPI's) vanuit het strategieplan naar een jaarplan verwoord.

kwetsbaarheid bij gemeenten op de uitvoering van de BAG-werkzaamheden. Dit brengt een risico met zich mee voor onze processen en de kwaliteit van onze data met onnodige bezwaarschriften als mogelijk gevolg.

Rijksincassovisie

De Rijksincassovisie is het plan om overheidsinstanties meer samen te laten werken bij het incasseren van schulden. Uitgangspunt hierbij is dat iedereen slechts één afloscapaciteit heeft, ook als er verschillende schuldeisers zijn. Het onnodig oplopen van schulden, een betere bescherming van de beslagvrije voet en een besparing op bijkomende kosten zijn hierin belangrijke speerpunten. De kabinetsdoelstelling voor het halveren van het aantal huishouden met problematische schulden in 2030, kan alleen gehaald worden als de implementatie van de Rijksincassovisie 2016 versneld en verbreed wordt. Met het programma Clustering Rijksincasso werken de Belastingdienst, Dienst Toeslagen, CJIB, DUO, RVO, SVB, UWV en CAK samen door zoveel mogelijk als één overheid te werken. Een initiatief in dit programma is de Betalingsregeling Rijk. Ook is een Vorderingenoverzicht Rijk in ontwikkeling. De ambitie is dat in 2027 alle overheidsschuldeisers zijn aangesloten met een groot deel van de vorderingen. Met Vorderingenoverzicht Rijk heeft iemand één overzicht van alle actuele betalingsverplichtingen aan de overheid. Ook wordt er bekeken of een Landelijke Schuldpauszeknop kan komen. Er wordt onderzocht of lokale belastingorganisaties ook kunnen aansluiten bij Vorderingenoverzicht Rijk.

Ontwikkelingen op belastinggebied

Ook op het belastinggebied zien we ontwikkelingen waar we, als gemeenten hiervoor kiezen, mee te maken gaan krijgen, zoals de riool- en waterzorgheffing en de leegstandheffing. De riool- en waterzorgheffing hangt samen met de wettelijke zorgplicht van gemeenten voor onder meer de afvoer van water, beheer van het grondwaterpeil en voorkomen van droogte. Gemeenten heffen al sinds jaar en dag rioolheffing om de kosten voor de gemeentelijke watertaken te verhalen. In september 2021 heeft deze modelverordening een grondige update ondergaan en een nieuwe naam gekregen. Als overgegaan wordt op het nieuwe model worden meer inwoners en ondernemers in de heffing betrokken. GBTwente heeft in 2025 een kennissessie gehouden over dit onderwerp en zal in de toekomst in gesprek blijven met de gemeenten over dit onderwerp.

Gemeenten mogen een leegstandheffing gaan heffen op woningen die meer dan een jaar leeg staan. Gemeenten besluiten zelf wanneer de heffing in gaat en hoe hoog deze wordt. De VNG heeft lang gepleit voor de invoering van een leegstandsheffing naar Vlaams voorbeeld. Een amendement van GroenLinks-PvdA op de Fiscale verzamelwet 2026 kreeg 23 september 2025 een meerderheid in de Tweede Kamer. De Fiscale verzamelwet 2026 gaat als hamerstuk naar de Eerste Kamer. De VNG gaat aan de slag om gemeenten goed voor te bereiden, onder andere door het opstellen van een modelverordening gemeentelijke leegstandsbelasting. Gemeenten zetten zich in om bestaande gebouwen beter te benutten. Een onderdeel daarvan is dat leegstaande woningen weer gebruikt kunnen worden waar ze voor bedoeld zijn, namelijk wonen. Het bestaande instrumentarium uit de Leegstandwet is ontoereikend om leegstand afdoende aan te pakken. De ervaring van gemeenten is dat het oplossen van langdurige leegstand begint bij het in gesprek komen met de eigenaar. De leegstandheffing geeft gemeenten een extra instrument om eigenaren te stimuleren dat gesprek aan te gaan.

Mochten gemeenten besluiten om deze over te gaan naar de Riool- en waterzorgheffing of de leegstandheffing, dan zal GBTwente op basis van de gemaakte afspraken in de DVO hiervoor kosten in rekening gaan brengen.

In de regionale media is de afgelopen periode ook het nodige geschreven over het vraagstuk van afval scheiden vooraf bij de bron (Diftar) of het toepassen van nascheiding. Mogelijk dat dit in de toekomst ook bij onze gemeenten een vraagstuk is dat op tafel komt en van invloed kan zijn op de dienstverlening van GBTwente.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bijdrage aan de bestuurlijke opgave van de deelnemende gemeenten

Ook in de toekomst blijven we innoveren. Jaarlijks wordt een aantal processen beoordeeld volgens de LEAN-systematiek om verspilling in het proces te voorkomen. Alle stappen in het proces moeten immers van waarde zijn. Ook schenken we steeds meer aandacht aan KPI-management binnen onze proces gestuurde organisatie. De beheersing van de processen volgen we in onze Obeya³.

Areaaluitbreiding deelnemende gemeenten

De gemeenten Hengelo en Almelo willen groeien naar een 100.000+ gemeente. Ook de gemeenten Enschede en Losser hebben groeiambities. In de periode tot het jaar 2030 komen er naar verwachting minimaal 21.000 woningen bij binnen ons verzorgingsgebied. De beoogde areaaluitbreiding betekent voor GBTwente een toename van werkzaamheden. De vraag is in welke mate deze toename opgevangen kan worden door automatisering van processen en in welke mate er formatie uitgebreid moet worden om alle werkzaamheden binnen het jaar uit te kunnen voeren. Hierover zal in de bestuursrapportages van wel in een volgende begroting op terug gekomen worden.

Actiever acquireren onder Twentse gemeenten

GBTwente gaat actiever met de Twentse gemeenten, die nog niet zijn toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling, in gesprek over mogelijk toetreding. Uitbreiding van de gemeenschappelijke regeling draagt bij aan de continuïteit van GBTwente op de lange termijn.

Ondersteunen bij ontwikkelingen op belastinggebied

We zien de nodige ontwikkelingen op belastinggebied. Als hét kenniscentrum op het gebied van (gemeentelijke) belastingen ondersteunt GBTwente haar deelnemers bij invoering van nieuwe belastingen of heffingen, wijzigingen in bestaande belastingen of aanpassing van de verordening vanwege landelijke ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Begroting 2027 (bedragen * € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Uitvoering Wet WOZ, heffen en innen van belastingen	0	-12.273	-12.273
Saldo van baten en lasten	0	-12.273	-12.273

³ Obeya is een term vanuit het LEAN management en betekent in het Japans 'Grote Kamer'. Een Obeya is feitelijk een visuele manier om grip te krijgen. In de Obeya zijn de doelen (in de vorm van mijlpalen) en prestaties (in de vorm van KPI's) vanuit het strategieplan naar een jaarplan verwoord.

3.2 Overzichten

3.2.1 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

De gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten in 2027 bedraagt € 17.059.651. Hiervan is € 51.027 vanuit desintegratie van taken betreffende hondenbelasting Hengelo, afschaffing rioolheffing < 60m³ in Haaksbergen en vereenvoudiging grondslag reclamebelasting in Enschede. De gemeentelijke bijdrage 2027 wordt bepaald aan de hand van het aantal afgenomen producten door de desbetreffende gemeente vermenigvuldigd met de kostprijs per product.

De bijdragen voor de gemeenten zijn voor 2027:

Algemene dekkingsmiddelen	Bedrag * € 1.000
Gemeente Enschede	5.515
Desintegratiebijdrage gemeente Enschede	4
Gemeente Hengelo	2.825
Desintegratiebijdrage gemeente Hengelo	16
Bijdrage gemeente Borne	726
Bijdrage gemeente Losser	671
Desintegratiebijdrage Losser	-
Bijdrage gemeente Haaksbergen	692
Desintegratiebijdrage Haaksbergen	30
Bijdrage gemeente Almelo	2.365
Bijdrage gemeente Oldenzaal	964
Desintegratiebijdrage Oldenzaal	-
Bijdrage gemeente Twenterand	934
Bijdrage gemeente Lochem	17
Bijdrage gemeente Hof van Twente	9
Bijdrage gemeente Berkelland	1.228
Bijdrage gemeente Bronckhorst	1.062

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de gemeentelijke bijdrage 2027 wijzigt ten opzichte van de primitieve begroting 2026 en de 1^e gewijzigde begroting 2026:

Algemene dekkingsmiddelen	Primitieve begroting 2026	1e gewijzigde begroting 2026	Mutatie tussen primitieve en 1e gewijzigde begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Mutatie tussen 1e gewijzigde begroting 2026 en primitieve begroting 2027	Mutatie tussen primitieve begroting 2026 en primitieve begroting 2027
Gemeente Enschede	5.506	5.378	-128	5.515	137	10
Desintegratiebijdrage gemeente Enschede	-	-	-	4	4	4
Gemeente Hengelo	2.771	2.705	-66	2.825	121	54
Desintegratiebijdrage gemeente Hengelo	-	-	-	16	16	16
Bijdrage gemeente Borne	689	670	-19	726	56	36
Bijdrage gemeente Losser	632	614	-17	671	56	39
Desintegratiebijdrage Losser	-	-	-	-	-	-
Bijdrage gemeente Haaksbergen	734	719	-16	692	-27	-43
Desintegratiebijdrage Haaksbergen	2	2	-	30	28	28
Bijdrage gemeente Almelo	2.247	2.189	-58	2.365	176	118
Bijdrage gemeente Oldenzaal	951	926	-24	964	38	13
Desintegratiebijdrage Oldenzaal	-	-	-	-	-	-
Bijdrage gemeente Twenterand	868	844	-24	934	90	67
Bijdrage gemeente Lochem	19	19	0	17	-3	-2
Bijdrage gemeente Hof van Twente	10	11	0	9	-1	-1
Bijdrage gemeente Berkelland	1.121	1.124	3	1.228	104	107
Bijdrage gemeente Bronckhorst	997	981	-16	1.062	81	64

Saldo financieringsfunctie

Naast de gemeentelijke bijdragen is er sprake van een ingeschatte rentebate van € 20.000 die GBTwente zelf in de begroting 2027 heeft verwerkt.

3.2.2 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

In de begroting 2027 is geen begroot aan vennootschapsbelasting meer opgenomen nu de gemeente Berkelland en Bronckhorst zijn toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling. De gemeenten Hof van Twente en Lochem krijgen dezelfde tarieven doorberekend dan de andere GR-gemeenten met een gemeentelijke haven. Deze tarieven zijn gebaseerd op kostprijsniveau, waardoor hier geen winst te verwachten is.

3.2.3 Onvoorzien

In de begroting 2027 is € 169.096 begroot aan onvoorziene kosten, te weten 1% van de begrote lasten.

4 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) stelt eisen aan de begroting van GBTwente. Een onderdeel daarvan zijn de verplichte paragrafen. Hieronder worden deze paragrafen nader toegelicht.

4.1 Lokale heffingen

De ramingen van de belastingopbrengsten en paragrafen lokale heffingen maken geen onderdeel uit van de begroting van GBTwente. Hiervoor wordt verwezen naar de begrotingen van de gemeenten Almelo, Berkelland, Borne, Bronckhorst, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Losser, Oldenzaal, Twenterand, Lochem en Hof van Twente.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

GBTwente voert drie keer per jaar een risico-inventarisatie uit, waarbij alle risico's worden benoemd. Daarna wordt bepaald hoe vaak dit risico zich voordoet en wordt de financiële impact per risico geschat. Het risicoprofiel wordt dan zichtbaar. Dit risicoprofiel wordt afgezet tegen de weerstandscapaciteit, om te bepalen in hoeverre deze capaciteit voldoende is om de risico's op te kunnen vangen zonder dat het beleid bijgesteld moet worden en/of dat doelstellingen in gevaar komen. De weerstandscapaciteit is de financiële buffer om risico's structureel of incidenteel te kunnen opvangen.

De risicofactor is geactualiseerd op basis van ontwikkelingen binnen of rondom GBTwente en de genoemde bedragen worden op het juiste prijspeil gehouden. Op basis van de risico-inventarisatie wordt het profiel bijgesteld op basis van mogelijke nieuwe risico's die zich voordoen. Met toepassing van de kansberekening en geschatte financiële impact per risico is het totale risicoprofiel eind 2025 vastgesteld op € 2.903.001.

Bestuurlijk is besloten dat een gemeenschappelijke regeling als GBTwente een eigen weerstandscapaciteit mag hebben voor het opvangen van negatieve bedrijfsvoering resultaten, maar dat het eigen weerstandsvermogen niet zo groot hoeft te zijn om het eigen risicoprofiel volledig op te kunnen vangen. De deelnemers willen zelf een weerstandscapaciteit opbouwen die voldoende is om eventuele tegenvallers van al hun verbonden partijen op te vangen. De kans dat alle verbonden partijen op exact hetzelfde moment aanspraak maken op de weerstandscapaciteit wordt zodanig gering geacht, dat de weerstandscapaciteit die de deelnemer moet vormen lager kan zijn dan de afzonderlijke weerstandscapaciteiten van de verbonden partijen.

Hierna wordt ingezoomd op een aantal belangrijke aspecten van risicobeheer:

- GBTwente beschikt over een Algemene reserve die ultimo 2025 (op voorwaarde dat het algemeen bestuur na vaststelling van de jaarrekening instemt met het voorstel tot saldobestemming) gevuld is tot € 745.631. Deze reserve dient als buffer om risico's en knelpunten te kunnen opvangen alsmede voor innovatie van de dienstverlening. Het restant van het risicoprofiel, te weten € 2.903.001 minus € 745.631 is € 2.157.369 zal opgenomen moeten worden in het risicoprofiel van de deelnemende gemeenten:

Oorzaak Risico		Risico-aandeel per gemeente naar rato van gemeentelijke bijdrage			
	31-12-2025	Gemeente	Structurele bijdrage 2026 (1e gewijzigde begroting)	Procentuele aandeel	Gemeentelijk aandeel in risicoprofiel
Eigen beleid	€ 1.451.265	Almelo	€ 2.188.869	14%	€ 292.400
Beleid andere overheden	€ 3.500	Borne	€ 670.024	4%	€ 89.505
Autonome ontwikkelingen	€ 115.931	Enschede	€ 5.378.056	33%	€ 718.428
Doen/nalaten door derden	€ 1.332.305	Haaksbergen	€ 718.710	4%	€ 96.009
Totaal	€ 2.903.000	Hengelo	€ 2.704.512	17%	€ 361.282
		Losser	€ 614.487	4%	€ 82.086
		Oldenzaal	€ 926.220	6%	€ 123.729
		Twenterand	€ 844.126	5%	€ 112.763
		Berkelland	€ 1.123.675	7%	€ 150.106
		Bronckhorst	€ 981.099	6%	€ 131.060
		TOTAAL	€ 16.149.779		€ 2.157.369

Omschrijving	Bedrag
Risicoprofiel ultimo 2025	€ 2.903.000
Hoogte algemene reserve GBTwerte	€ 745.631
Deel risico dat in het risicoprofiel van de gemeenten moet worden opgenomen	€ 2.157.369

- GBTwerte heeft een laag renterisico omdat er maar twee lineaire geldleningen zijn afgesloten. Beide leningen kennen jaarlijkse aflossingen, waardoor risicospreiding optreedt. Vanuit de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) zijn wij eraan gehouden om niet lang (niet meer dan 3 kwartalen) "rood te staan". Dit risico is met onze financieringsstructuur nagenoeg nihil. De rentevoorwaarden zijn gelijk aan die van de opdracht gevende gemeenten.
- GBTwerte heeft twee langlopende leningen afgesloten (één met een looptijd van 10 jaar en één met een looptijd van 20 jaar).
- Er zijn de volgende langlopende verplichtingen;
 - DVO met gemeente Hengelo (financiën)
 - DVO met gemeente Enschede (ICT)
 - Contracten met de softwareleveranciers Gouw-IT en Ortec Finance
 - Leaseovereenkomst met Huiskes Kokkeler Lease voor vijf leaseauto's voor algemeen gebruik en drie leaseauto's die persoonsgebonden zijn (o.a. buitendienstmedewerkers)
 - Contract met BNG bank
 - Huurovereenkomst Demmersweg 140 Hengelo
 - Contract met Novon voor facilitaire dienstverlening aan de Demmersweg 140
 - Contract met Visma Raet voor de salarisadministratie.
 - Contract met MSG Post en Koeriers voor postbezorging.
 - Contract met Tempo Team voor inhuur van tijdelijke personeel

4.2.1 Kengetallen in relatie tot financiële positie

Vanuit het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) is wettelijk geregeld dat gemeenschappelijke regelingen voorgeschreven algemene financiële kengetallen opnemen in de begroting en jaarstukken. Met deze algemene financiële kengetallen wordt beoogd gemakkelijker inzicht te geven in de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de organisatie. De kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de organisatie beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te kunnen vangen. Zij geven zodoende inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid.

Van belang daarbij is ook het verloop van de uitkomsten en de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. De algemene financiële kengetallen vormen daarom onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. In het BBV is bepaald welke kengetallen moeten worden opgenomen,

hoe zij berekend moeten worden en hoe zij verwoord moeten worden in de begroting en rekening.

Het betreft de volgende financiële kengetallen:

1. Netto schuldquote
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
3. Solvabiliteitsratio
4. Grondexploitatie
5. Structurele exploitatieruimte
6. Belastingcapaciteit

De begroting en jaarstukken van GBTwente bevatten geen grondexploitatie en belastingopbrengsten, daarom worden de kengetallen 4 en 6 niet opgenomen in deze paragraaf.

Kengetallen	Verloop van de kerngetallen					
	Verslag 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	-15,28%	-2,07%	0,99%	0,53%	0,57%	-0,16%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-15,28%	-2,07%	0,99%	0,53%	0,57%	-0,16%
Solvabiliteitsratio	26,76%	12,09%	8,15%	7,33%	7,42%	7,48%
Structurele exploitatieruimte	14,17%	0,20%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

De netto schuldquote van GBTwente is uitstekend. Dit kengetal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van GBTwente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. GBTwente heeft in 2019 twee leningen aangetrokken, waardoor het percentage stijgt. Een netto schuldquote tot 100% wordt als voldoende beoordeeld. GBTwente voldoet hier volledig aan.

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin een organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. Het eigen vermogen van GBTwente is gelimiteerd op 5% van de begrote lasten. De solvabiliteitsratio bij GBTwente is relatief laag maar acceptabel, omdat de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling 'borg' staan en GBTwente een sluitende begroting heeft.

Bij de structurele exploitatieruimte wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en worden deze vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang om te weten welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen.

4.2.2 Geraamde toevoegingen en onttrekkingen reserves

GBTwente heeft de reserve "jaarresultaten", met een saldo per 31 december 2025 van € 750.164, met het voorstel om € 4.533 te onttrekken via de resultaat bestemming 2025. Op basis van de huidige beleidsregels mag de bestemmingsreserve "jaarresultaten" tot 5% van het begrotingstotaal gevuld worden, mits de exploitatieresultaten van GBTwente dit per einde van het boekjaar toelaten en uitsluitend na een besluit van het algemeen bestuur. Rekening

houdend met het voorstel tot bestemming van resultaat 2025, worden de geraamde toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve weergegeven.

Jaar	Beginsaldo	Geraamde toevoegingen	Geraamde onttrekkingen	Eindsaldo
2025	750.164		4.533	745.631
2026	745.631	0		745.631
2027	745.631	0		745.631
2028	745.631	0		745.631
2029	745.631	0		745.631
2030	745.631	0		745.631

Naast bovengenoemde reserve heeft GBTwente nog een reserve specifieke doelen, waarin mutaties plaats vinden naar aanleiding van de vastgestelde resultaatbestemmingen bij de jaarstukken. Ultimo 2025 heeft deze reserve een hoogte van € 411.067. Op basis van de gemaakte kosten ten laste van deze reserve wordt bij de jaarstukken 2025 via de resultaatbestemming voorgesteld om € 302.450 te onttrekken uit deze bestemmingsreserve specifieke doelen. Daarnaast wordt bij de behandeling van de jaarstukken 2025 voorgesteld om een deel van het positieve resultaat (€ 465.200) te doteren aan de reserve specifieke doelen. Op 1 april 2026, waarin deze ontwerpbegroting 2027 in het bestuur wordt behandeld, wordt ook een besluit genomen over de resultaatbestemming 2025.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

GBTwente bezit geen kapitaalgoederen in de vorm van wegen, riolering, water, groen of gebouwen welke onderhouden dienen te worden. Daarom wordt er in deze begroting ook geen toelichting gegeven op het onderhoud van kapitaalgoederen.

Wel heeft GBTwente de meerjarige licentiekosten voor de waarderings-applicatie en het contractmanagementsysteem geactiveerd en zijn de kosten voor de verbouwing van de Demmersweg in 2019 geactiveerd. De genoemde applicaties worden jaarlijks onderhouden door de leveranciers via updates. De meerjarige licentiekosten voor de belastingapplicatie zijn als gevolg van de migratie naar de verSaaSde omgeving in 2026 versneld afgeschreven op basis van de geldende regelgeving.

In 2019 is een huurovereenkomst aangegaan voor de huisvesting Demmersweg 140 in Hengelo. In deze huurovereenkomst zijn afspraken gemaakt over het periodieke (groot) onderhoud aan de binnenzijde van het pand.

Op basis hiervan is een meerjarig onderhoudsplan opgesteld voor dat deel van het onderhoud dat GBTwente uit moet voeren. De kosten van dit groot onderhoud worden gedekt door de daarvoor ingestelde voorziening "Egalisatie groot onderhoud".

4.4 Financiering

Financieringsstructuur algemeen

De financiering vindt bijna volledig plaats binnen de exploitatie; structurele uitgaven worden gedekt door structurele gemeentelijke bijdragen. GBTwente kent een zeer beperkte

investeringsbehoefte en is door de kostendekkende tarieven die gemeenten betalen in basis niet aangewezen op het aantrekken van geld in de vorm van geldleningen. De dagelijkse ontvangsten naar aanleiding van verstuurd aanslagbiljetten lopen gedurende de maand vooruit op de afstorting van deze ontvangsten aan de gemeenten. De kosten van bedrijfsvoering worden gefinancierd door de gemeentelijke bijdrage. Op deze wijze hebben we over het algemeen een positief banksaldo. Als dit positieve saldo de limiet voor schatkistbankieren overschrijdt wordt het meerdere door het verplicht schatkistbankieren bij het Rijk dagelijks afgeroomd. Deze bedragen halen we indien nodig terug in het rekeningstelsel bij de BNG Bank. Als uitgaven niet gespreid kunnen worden voorziet het contract met de BNG Bank in een krediet op rekening-courant met een zeer acceptabele debetrente.

Vanaf 2023 ontvangen wij rente over tegoeden in de schatkist. Vanaf 2025 worden de renteopbrengsten vanuit het schatkistbankieren over de belastingontvangsten gedurende het jaar al naar de gemeenten uitbetalen, waardoor zij extra inkomsten genereren. In hoofdstuk 1 is inzage gegeven in de historische renteopbrengsten per gemeente.

De minister van Financiën heeft eerder al aangegeven zich af te vragen of het Rijk kan gaan profiteren van de rentebaten die de gemeenten krijgen op het schatkistsaldo (we zijn als gemeenschappelijke regeling verplicht om onze liquide middelen boven een drempel bij het Rijk op de schatkistrekening te parkeren). Daarnaast overweegt de minister het bodemtarief van 0% af te schaffen waardoor het voor gemeenten geld kan gaan kosten om geld te stallen als de creditrente onder de 0% komt.

Financieringsbehoefte

De verhuizing van 2019 was een uitzondering op de normaalsituatie: de extra uitgaven voor het nieuw te betrekken pand en nieuwe software konden niet met de reguliere inkomsten van de deelnemers worden gefinancierd. Dit heeft geleid tot 2 leningen, van € 1,1 miljoen en € 0,5 miljoen. Jaarlijks wordt er op beide leningen afgelost waardoor het schuldrestant op 31 december 2025 nog € 982.000 groot is.

Kredietfaciliteiten

GBTwente maakt gebruik van de faciliteiten van de BNG Bank. De BNG bank is de huisbankier. Het huidige contract is op 1 januari 2022 ingegaan voor een periode van vier jaar met drie keer een verlengingsoptie van twee jaar. De eerste verlengingsoptie is eind 2025 ingeroepen, waardoor het contract in ieder geval doorloopt tot en met 31 december 2027.

Na saldering van de rekeningsaldi binnen het rekeningstelsel wordt het totale saldo automatisch verrekend op 1 maands Euribor^[1]. We betalen daarboven een opslag van 25 basispunten (0,25%) als we "rood staan". We zijn verplicht om deel te nemen aan het schatkistbankieren. Hierbij worden positieve banksaldi boven het grensbedrag van € 250.000 afgeroomd door het Rijk. Daarnaast wordt het saldo elke ochtend ook weer aangevuld om de betalingen te kunnen verrichten.

Financieringsbeheer

Het financieringsbeheer richt zich op de kosten van financieren en op de risico's van financieren.

Risicobeheersing

De risico's van financiering binnen GBTwente zijn minimaal. Het renterisico is laag, we kennen twee lineaire geldleningen beide leningen kennen jaarlijkse aflossingen, waardoor er sprake is van risicospreiding. Vanuit de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) zijn wij eraan gehouden om maximaal drie kwartalen "rood te staan". De kans dat dit optreedt met onze financieringsstructuur nagenoeg nihil. We monitoren dit middels de kasgeldlimiettoets vanuit het Fido. In de onderstaande grafiek is relatie tussen de liquide positie en de kasgeldlimiet zien. Het kasgeldlimiet is bepaald op 8,2% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan reserves.

	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal
Begroting per 1-1-2027	17.079	17.079	17.079	17.079
Percentage cf regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
1. Toegestane kasgeldlimiet	1.400	1.400	1.400	1.400
2. Omvang vlottende schuld	0	0	0	0
Tegoeden in rek crt banken	246	246	246	246
3. Omvang vlottende middelen	246	246	246	246
4. Omvang netto vlottende schuld	-246	-246	-246	-246
Ruimte (+) of overschrijding (-/-)	1.646	1.646	1.646	1.646

Een andere in de wet Fido vastgelegde norm is de renterisiconorm. Openbare lichamen mogen in een jaar niet meer volume aan leningen aantrekken of renteherziening toepassen dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm zal niet in beeld komen omdat GBTwente overwegend niet met geleend geld is gefinancierd.

Renterisiconorm	2027	2028	2029	2030
1 Begrotingstotaal	17.079	17.684	18.338	19.057
2 Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
3 Renterisiconorm (1 x 2)	3.416	3.537	3.668	3.811
4 Renterisico (volume renteherzieningen en aflossingen)	108	108	108	55
5 Ruimte onder de risiconorm (3 - 4)	3.308	3.429	3.560	3.756

De treasuryfunctie voor GBTwente wordt uitgevoerd door de treasurer van de gemeente Hengelo.

[\[1\]](#) Euribor staat voor Euro Interbank Offered Rate, het dagelijks wijzigende rentetarief waartegen een groot aantal Europese banken elkaar leningen in euro's verstrekken.

4.5 Bedrijfsvoering

4.5.1 Organisatie

GBTwente staat als een huis! De koers van afgelopen jaren is stabiel gebleken en het strategieplan 2023-2026 bleek een goed fundament te bieden voor een nieuw strategieplan. Resultaten van afgelopen jaren zijn in beeld gebracht en met diverse stakeholders (MT, adviseurs, bestuursleden) zijn analyses gemaakt en zijn quotes, steekwoorden, aandachtspunten en toekomstbeelden verzameld die als input zijn gebruikt voor dit nieuwe concept strategieplan 2027-2030.

Als gemeentelijke uitvoeringsorganisatie geeft GBTwente de komende jaren invulling aan het nieuwe Strategieplan 2027-2030 met als titel 'Vertrouwd, Verbindend en Vooruitstrevend.

Vertrouwd: Dat legt de solide basis: Kwaliteit staat voorop bij GBTwente, of het nu gaat om medewerkers, processen, data of de financiële huishouding. GBTwente levert hoogwaardige dienstverlening, waarop haar 530.000 inwoners en opdrachtgevende gemeenten mogen én kunnen vertrouwen.

Verbindend: In de huidige maatschappij waar individualisme en polarisatie hoogtij vieren spant GBTwente zich met haar kwalitatieve dienstverlening op het gebied van Waarden, Heffen en Innen in om het verschil te maken. Verbindend door begrijpelijkheid en betrouwbaarheid.

Vooruitstrevend: GBTwente staat bekend als innovatieve kennisorganisatie. Vol energie en ambitie en met een bevlogen houding blijft GBTwente werken aan oplossingen die klaar zijn voor de (nabije) toekomst. Waarbij gedoseerde groei in aantal opdrachtgevers en in taken verkend worden. Met als effect dat GBTwente ook in de toekomst optimaal invulling geeft aan het zijn van een aantrekkelijke werkgever voor haar medewerkers én aan het zijn van een toonaangevende gemeentelijke uitvoeringsorganisatie.

De gekozen strategie geeft de concrete beweging van GBTwente weer en wordt gericht op de volgende pijlers:

Dienstverlening op maat [WAT]

'Dienstverlening op maat' is voor GBTwente vanzelfsprekend. Persoonlijk en begrijpelijk is vanuit de visie het uitgangspunt, of het nu voor de 10 opdrachtgevende gemeenten is, of voor de 530.000 inwoners in het verzorgingsgebied. Afgelopen jaren is wel gebleken dat het vertrouwen van inwoners in de overheid dalende is, waardoor de maatschappelijke acceptatie van het 'belastingproduct' onder druk staat. GBTwente streeft ernaar om bij te dragen aan een betrouwbare én begrijpelijke overheid. Inwoners kunnen rekenen op een deskundige overheid, die meegroeit met de opmars van de digitale dienstverlening, maar ook fysiek beschikbaar blijft. En op een overheid die haar dienstverlening op een begrijpelijke manier uitlegt: Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Kortom: GBTwente staat voor: Begrijpelijke en betrouwbare dienstverlening.

Optimale uitvoering [HOE]

Vervolgens is de vraag waar GBTwente in de realisatie van haar strategie de komende jaren de focus op legt?

Medewerkers:

Om te beginnen zijn en blijven 'medewerkers' een focuspunt. Medewerkers zijn het kapitaal van de organisatie! Binnen GBTwente werken ongeveer 110 betrokken en trotse professionals met elkaar aan het 'belastingproduct'. Proactieve professionals die dagelijks zakelijk, vakbekwaam en ook empathisch de toonaangevende kennisorganisatie GBTwente representeren en die opgewassen zijn voor hun taak, vandaag én morgen! Ambitieuze en goed opgeleide mensen, slim gebruikmakend van de nieuwe technologische innovaties, die samen vormgeven aan de missie van betrouwbaar, dienstverlenend en efficiënt Waarden, Heffen en Innen. Kortom:

Bevlogen & Toekomstgerichte professionals die er bewust voor kiezen bij GBTwente te werken.

Processen:

Als uitvoerder van de 'processen' van Waarderen, Heffen en Innen voor 10 gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling, zijn en blijven de processen en de uitvoering daarvan van groot strategisch belang. Voor 10 gemeenten hetzelfde proces, vanzelfsprekend met de mogelijkheid tot maatwerk voor de opdrachtgevende gemeenten.

De in april 2025 bestuurlijk vastgestelde IT Visie 2025 zet in op een moderne, flexibele en op standaarden gebaseerde ICT-omgeving. Uitgangspunt is dat het belastingproces ondersteund wordt met een modulaire, cloudgericht applicatielandschap. De visie bestaat uit acht samenhangende focusgebieden (architectuur, hosting/infrastructuur, leveranciers, werkplek van de toekomst, governance & inrichting, kernapplicaties, AI en klantbeleving) die de komende jaren vormgegeven worden.

Dit focuspunt leent zich bij uitstek voor nieuwe technieken zoals bijvoorbeeld op het gebied van digitalisering en Artificial Intelligence, maar is ook omgeven door risico's bijvoorbeeld op het gebied van cyberterrorisme, leveranciersafhankelijkheid en wetgeving zoals de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS).

GBTwente beseft dat er op proces-gebied altijd winst te behalen is door bijvoorbeeld het inzetten van LEAN-technieken, om verspilling in processen te minimaliseren en faalkosten te reduceren. Ook samenwerking in de regio om samen kritische processen op te pakken past hierin. Kortom:

GBTwente blijft inzetten op zo optimaal mogelijk ingerichte processen.

Data:

Met 'data' wordt een nieuw focuspunt binnen de strategie van GBTwente geïntroduceerd. Niet dat data de afgelopen jaren buiten beeld was, maar wel om veel meer aandacht te kunnen geven aan het grote belang van datakwaliteit, -veiligheid en -integriteit. De betrouwbaarheid en kwaliteit van de gegevens staan aan de basis van het 'belastingproduct'. GBTwente werkt op het gebied van data met een model van input – throughput en output. In de totstandkoming van haar product is GBTwente voor een belangrijk deel afhankelijk van de kwaliteit van de data die van gemeenten en via landelijke voorzieningen betrokken wordt. Van groot belang dus om focus te leggen op de kwaliteit van die keten, van input tot en met output.

Daarnaast wordt vanuit de toezichthouder op de uitvoering van de wet WOZ, de Waarderingskamer, steeds meer ingezet op de kwaliteit van de kernmerken die ten grondslag liggen aan de waardebeoordeling. De uitvoeringsregeling is hierop eind 2025 aangepast, met als gevolg dat uitvoerders (zoals GBTwente) aantoonbaar werk moeten maken van het verifiëren van taxatiedata, waaronder de (secundaire) kenmerken van onroerende zaken. De landelijke pilot 'Check uw woning' die in het werkproces van GBTwente geïmplementeerd wordt en waarbij inwoners de gelegenheid krijgen actief bij te dragen aan de kwaliteit van de data van hun vastgoed, kan hierin uitkomst bieden.

Data, een punt van aandacht voor de komende jaren. Kortom:

Inzet op de kwaliteit van de data, innovatief verkregen, bewerkt en geleverd.

Klanten:

Uiteindelijk draait het bij GBTwente allemaal om haar 'klanten'. Dat zijn de 10 opdrachtgevende gemeenten én de 530.000 inwoners.

Opdrachtgevende gemeenten:

Sinds 1 januari 2026 bestaat de GR van GBTwente met de toetreding van de gemeenten Berkelland en Bronckhorst uit 10 gemeenten. Voor deze gemeenten levert GBTwente kwalitatief hoogstaande dienstverlening op het gebied van Waarderen, Heffen en Innen. In de voorbereiding op deze toetreding zijn de contouren van een toekomstig GBTwente bestuurlijk besproken. Geconcludeerd is dat zonder aanpassing van de managementstructuur en met behoud van de sociale cohesie er (in theorie) ruimte is voor verdere uitbreiding van de gemeenschappelijke regeling van GBTwente dan de huidige 10 gemeenten en zelfs verder dan de overige 6 Twentse gemeenten. Afgesproken is dat de groeistrategie zich in eerste instantie gedoseerd richt op overige 6 Twentse gemeenten die nog niet tot de GR GBTwente behoren en dat er terughoudend wordt omgegaan met andere verzoeken tot toetreding. In de periode van dit strategieplan (2027-2030) zal helder worden of andere Twentse gemeenten (op termijn) gaan toetreden.

De kerntaken van GBTwente zijn Waarderen, Heffen en Innen. Die administratie is bij GBTwente goed op orde. In de uitvoering van het proces van Waarderen is GBTwente in grote mate afhankelijk van de input voorkomend uit het BAG-proces (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) bij haar 10 gemeenten. De correcte en tijdige uitvoering van dit proces staat bij een aantal van de gemeenten onder druk. Vanuit haar kerntaak Waarderen beschikt GBTwente over de inhoudelijke kennis en kunde voor de uitvoering van BAG-werkzaamheden. In de periode van dit strategieplan (2027-2030) zal ook helder worden of GBTwente BAG-werkzaamheden voor (enkele van) haar gemeenten gaat uitvoeren.

Inwoners:

GBTwente heeft 530.000 inwoners in haar verzorgingsgebied. Dat geeft de organisatie een grote verantwoordelijkheid waar het de uitvoering van haar taken betreft. GBTwente wil op een professionele wijze invulling geven aan haar rol van een betrouwbare én begrijpelijke overheid. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Een professioneel uitvoeringsbedrijf dat zich richting haar inwoners richt op hoogwaardige dienstverlening, dat inwoners probeert te betrekken bij haar product en dat qua houding en gedrag de nadruk legt op vertrouwen en uitlegbaarheid.

Kortom:

Voor haar gemeenten en inwoners bouwt GBTwente aan vertrouwen en verbinding

Financiële middelen:

GBTwente voert voor haar opdrachtgevende gemeenten wettelijke taken uit. Ook op het gebied van 'financiële middelen' is de (ver)binding met die gemeenten groot. GBTwente ziet het als 'verlengd lokaal bestuur'. Een maatschappelijke organisatie die zich bewust is van haar maatschappelijke positie en de maatschappelijke middelen die erin omgaan. Dat verplicht de organisatie steeds scherp te zijn op kwaliteit versus kosten, op efficiëntie en effectiviteit, op reputatie en betrouwbaarheid. Het verplicht GBTwente ook op financieel gebied om proactief en stabiel te zijn. Kortom:

Transparant en solide zijn de uitgangspunten op financieel gebied.

4.5.2 Investerings

In deze meerjarenbegroting wordt ook inzicht gegeven in de geplande vervangingsinvesteringen. De ramingen van deze investeringen zijn gebaseerd op de historische investering vermeerderd met de prijscompensatie die in deze begroting volgens de uitgangspunten gehanteerd wordt. In hoofdstuk 8 is de lijst met geplande investeringen voor de komende vier jaren opgenomen.

4.5.3 Personeel

In de bestuursvergadering van 10 december 2025 heeft het algemeen bestuur de kaderbrief vastgesteld en daarmee is besloten om de gevraagde fte, die hieronder verder is toegelicht, in de concept meerjarenbegroting 2027-2030 te verwerken.

De begrote formatie 2027 voor GBTwente is als volgt opgebouwd:

Begrote formatie 2026	109,21 fte
Mutaties in begroting 2027	
Af: Incidenteel metadateren bestanden nieuwe Archiefwet	-0,30 fte
Bij: Incidenteel metadateren bestanden nieuwe Archiefwet	0,30 fte
Bij: Frontofficetaken gemeente Borne	0,33 fte
Bij: BI-zone gemeente Enschede	0,03 fte
Bij: Toeristenbelasting Gemeente Borne	0,01 fte
Af: Afschaffing hondenbelasting gemeente Hengelo	-0,04 fte
Af: Afschaffing rioolheffing < 60 m3 gemeente Haaksbergen	-0,13 fte
Af: Reclamebelasting gemeente Enschede controle complexe grondslag	-0,12 fte
Bij: Reclamebelasting gemeente Enschede controle eenvoudige grondslag	0,06 fte
Begrote formatie 2027 conform kaderbrief	109,35 fte
Bij: Formatieuitbreiding inkoopadviseur	0,50 fte
Begrote formatie 2027	109,85 fte

Professionalisering inkopen en aanbesteden

De afgelopen jaren heeft GBTwente een professionaliseringslag gemaakt rondom de processen van inkopen en aanbesteden. Er is gewerkt aan een aanbestedingsmemo om het proces rondom inkopen en aanbestedingen in control te houden. Daar waar mogelijk sluit GBTwente aan bij regionale inkooptrajecten, maar dit is niet altijd mogelijk. Daar waar GBTwente zelfstandig een product of dienst moet inkopen laat GBTwente zich begeleiden door diverse externe inkoopadviseurs. Ervaring leert dat goede inkoopbegeleiding aan de voorkant voordelen oplevert tijdens de contractperiode binnen het contractmanagement. In de kaderbrief is aangegeven om ook richting de toekomst het inkoopadvies goed te kunnen borgen wij verzochten om het inhuurbudget voor inkoopbegeleiding met € 40.000 uit te breiden. Op basis van voortschrijdend inzicht willen we nu echter verzoeken om de formatie aanvullend op bovenstaand overzicht met 0,5 fte inkoopadviseur uit te bereiden. De

meerkosten voor de bijbehorende loonsom boven de € 40.000 gaan we opvangen door voor het bedrag van de overschrijding het inhuurbudget te verlagen.

Impact archiefwet

We zijn verplicht om onze bestanden duurzaam toegankelijk te houden. In de nieuwe Archiefwet wordt het beschikken over een e-depot verplicht. Alle permanent te bewaren digitale bestanden moeten een minimum set aan metadata bevatten voordat ze kunnen worden overgedragen. GBTwente is zelf verantwoordelijk voor het op orde krijgen van de metadata. Wij hebben al eerder tijdelijke formatie-uitbreiding gevraagd voor deze werkzaamheden. Echter door de vertraging binnen de invoering van de archiefwetgeving en de voorbereidende werkzaamheden moeten nog opgepakt worden. In de afgelopen jaren hebben wij de tijdelijke formatie-uitbreiding dan ook nog niet benut en de middelen via de bestuursrapportages en de resultaatbestemming terug laten vloeien naar de gemeenten. Daarom verzoeken wij in deze kaderbrief om de tijdelijke uitbreiding met 0,3 fte ook in 2027 nog 1 jaar te mogen continueren.

Uitbreiding van dienstverlening

Met ingang van 1 januari 2025 heeft gemeente Borne de frontoffice taken over gedragen naar GBTwente. De formatie-uitbreiding voor de uitvoering van deze werkzaamheden wordt in de begroting voor 2026 geëffectueerd en deze bedraagt 0,33 fte.

In december 2024 heeft een draagvlakmeting plaatsgevonden voor de invoering van een BI-Zone binnen de gemeente Enschede. In 2025 is de nieuwe BIZ-heffing eigenaren binnenstad ingevoerd. De formatie-uitbreiding daarvoor (0,03 fte) wordt opgenomen in de begroting 2027.

In 2025 heeft de gemeente Borne de toeristenbelasting ingevoerd. De formatie-uitbreiding voor de heffing en inning van deze belastingsoort (0,01 fte) wordt in de begroting 2027 verwerkt.

Wijziging in dienstverlening

De gemeente Enschede gaat per ingang van 2026 de grondslag van de reclamebelasting aanpassen. Door deze aanpassing volstaat voor de gemeente Enschede de eenvoudige controle op de reclamebelasting. Dit brengt per saldo een formatiereductie van 0,06 fte met zich mee.

Afschaling van dienstverlening door afschaffing belastingsoorten

Met ingang van 2026 schaft de gemeente Hengelo de hondenbelasting af. De gemeente Haaksbergen gaat met ingang van 2026 het kleinverbruik binnen de rioolheffing afschaffen. De formatie-reducties die hiermee gepaard gaan (0,04 respectievelijk 0,13 fte) worden in de begroting 2027 verwerkt.

Pensioneringen

De komende periode zullen meerdere medewerkers als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd uitstromen. Er zullen (nieuwe) medewerkers ingewerkt moeten worden om dit verloop op te vangen. De voorinvesteringen in het inwerken van nieuwe medewerkers hebben we tot nu toe binnen de eigen begroting opgevangen. Waar mogelijk gaan we dit in 2027 ook doen.

Werknemers hebben vanuit de vorige Cao tot 31 december 2025 het recht om aanspraak te maken op de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). De RVU is bedoeld om medewerkers de mogelijkheid te geven om eerder te stoppen met werken, maximaal 24 maanden voor hun AOW-leeftijd, zonder dat dit grote financiële nadelen heeft voor de medewerker. Op dit moment hebben drie medewerkers van GBTwente aangegeven gebruik te willen maken van deze regeling. De financiële consequenties vanuit deze regeling worden meegenomen in de begroting 2027 en jaarschijf 2028 in het meerjarenperspectief.

4.5.4 Rechtmatigheid

Het dagelijks bestuur legt zelf verantwoording af over de rechtmatigheid. In deze verantwoording wordt inzicht gegeven over de naleving van de afgesproken financiële regels binnen GBTwente. Het belangrijkste voorbeeld hiervan is de naleving van de voorwaarden voor Europese bestedingen maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Interne controle

Het interne controleplan is de leidraad voor GBTwente om te waarborgen dat handelingen, die voortvloeien uit de processen, op de juiste wijze en door de daartoe bevoegde personen worden uitgevoerd. De interne controle richt zich voornamelijk op de rechtmatigheid, juistheid en volledigheid. In de reguliere werkprocessen zijn interne controles ingebouwd en door de geautomatiseerde systemen is een betrouwbare verwerking gewaarborgd. De verbijzonderde interne controle sluit aan bij de controles die door de taakvelden zelf worden uitgevoerd. De interne controles zijn ingebed in de processen. Het hele interne controleproces wordt jaarlijks, waar nodig, geactualiseerd.

Jaarlijks geeft de accountant een controleverklaring af op de belastingopbrengsten in het voorgaande boekjaar. Met deze gewaarmerkte verklaring toont GBTwente aan dat de belastingopbrengsten juist en volledig zijn verantwoord.

4.5.5 Kwaliteitszorg

ISO-9001:2015

GBTwente is ISO-gecertificeerd. Met dit onafhankelijke kwaliteitskeurmerk maken we zichtbaar borg te staan voor kwaliteit en continue procesbeheersing en -verbetering. Een certificaat heeft een geldigheidsduur van drie jaar. Tijdens de looptijd van het certificaat moeten er twee vervolgaudits worden houden, net als dat er interne audits moeten plaatsvinden. Gedurende de looptijd van het certificaat moeten alle processen eenmaal intern geaudit worden. Daartoe zijn tien interne auditors aangesteld. In 2024 is opnieuw een externe audit gedaan en is GBTwente in 2024 weer voor 3 jaar gecertificeerd. In 2025 en 2026 vinden tussentijdse audits plaats. De volgende hercertificering voor de volgende periode van 3 jaar vindt weer in 2027 plaats.

Klachten

GBTwente heeft een klachtenprocedure vastgesteld. Elke klacht wordt individueel beoordeeld en geanalyseerd. Waar mogelijk worden verbetervoorstellen gedaan om vergelijkbare klachten in de toekomst te voorkomen.

4.6 Verbonden partijen

GBTwente heeft geen verbonden partijen.

4.7 Grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing op GBTwente.

4.8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

De Wet Open Overheid (Woo), ingangsdatum 1 mei 2022, legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in de begroting en het verantwoordingsverslag in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo.

De Wet Open Overheid kent, samengevat, een viertal belangrijke aspecten:

1. De verplichting om een Woo-contactfunctionaris aan te wijzen
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking.
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking.
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo contactfunctionaris

De juridische medewerkers zijn binnen de afdeling Strategie & Bedrijfsvoering aangewezen als Woo contactfunctionarissen. Primair is de directeur aanspreekpunt in het kader van Woo.

Passieve openbaarmaking

De Wet Open Overheid is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Op het gebied van passieve openbaarmaking (Wob- of Woo-verzoeken) kent de Woo de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob. De uitgangspunten, werkwijze en doorlooptijd van verzoeken tot (passieve) openbaarmaking van informatie onder de Wet open overheid zijn transparantie en snelheid.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren. Deze verplichting gaat niet voor alle elf categorieën tegelijk in. We voldoen op dit moment aan de Woo door verplichte informatiecategorieën actief te publiceren, door het proces van actieve openbaarmaking vorm te geven, zodat we dat op efficiënte, veilige, en AVG-conforme wijze kunnen doen.

Wij publiceren de vergaderstukken en de jaarstukken op overheid.nl (en op onze website) en houden nauwlettend de ontwikkelingen omtrent PLOOI (Platform Open Overheidsinformatie, zoals de Woo voorschrijft) in de gaten. Daarnaast is de bereikbaarheid van ons bestuursorgaan en de wijze waarop een verzoek om informatie kan worden gedaan goed geborgen. Tevens heeft de Woo-redacteur de verplichte Woo-index gegevens gevuld.

Tot slot is het beleidsvoornemen om ook in 2027 en verdere jaren kritisch te blijven kijken naar de motivering betreffende eventuele geheimhouding van documenten. Dit met als doel te blijven werken aan de intentie van de wet: openbaarheid en transparantie. Daarnaast blijft aandachtspunt het publiceren van hetgeen onder de passieve openbaarmaking openbaar is gemaakt.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar op orde wordt gebracht. In 2024 is hiermee reeds een start gemaakt en we zullen in 2027 en de jaren daarna doorgaan met het uitvoeren van de maatregelen. Bij een Woo verzoek kunnen wij redelijk snel veel data vergaren en ontsluiten. Het kan altijd beter, maar het aantal verzoeken die wij als bestuursorgaan krijgen wegen gewoonweg niet op tegen de kosten voor de aanschaf van dure tools en uitgebreider beleid dan nu is vastgesteld.

5 Detailoverzicht financiële begroting 2027

Op basis van kostprijsberekening zijn de tarieven per product voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling voor 2027:

Product	Tarief 2026	Tarief 2026 1e wijziging	Tarief 2027
Vaste kosten		€ -	€ 5,95
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	€ 3,87	€ 3,73	€ 3,23
Waardebepaling	€ 32,10	€ 31,22	€ 26,55
Combi aanslagen (biljet)	€ 5,02	€ 4,83	€ 3,84
Combi aanslagregels	€ 0,34	€ 0,34	€ 0,36
Combi aanslagregels hondenbelasting	€ 1,11	€ 1,10	€ 1,18
Dwanginvordering	€ 79,86	€ 77,73	€ 58,51
Kwijtscheldingsverzoeken	€ 25,85	€ 26,08	€ 24,13
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	€ 24,20	€ 24,75	€ 23,38
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	€ 29,32	€ 28,28	€ 24,27
Controle reclamebelasting eenvoudig	€ 6,44	€ 6,12	€ 5,21
Controle reclamebelasting complex	€ 12,57	€ 12,12	€ 10,20
Controle Precariobelasting	€ 20,35	€ 19,62	€ 16,63
Medisch afval	€ 19,45	€ 18,76	€ 17,59
Diftar, definitieve aanslag	€ 0,88	€ 0,85	€ 0,71

5.1 Begroting GR-gemeenten

5.1.1 Strategie en Bedrijfsvoering

Bij het taakveld strategie en bedrijfsvoering zijn de overheadkosten begroot, evenals de kosten voor faciliteren bestuursorgaan en de overige algemene kosten. De budgetten zijn aangepast op basis van de indexeringen en eerdergenoemde mutaties. Bedragen x €1.000.

Bedragen x € 1.000	BEGROTING 2027	
	Lasten	Baten
Bedrijfsvoering	-4.637	0
<i>OVERHEAD</i>		
Salarissen en sociale lasten	-2.018	0
Goederen en diensten	-1.962	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-1.962	
<i>Personeel van derden</i>	-95	
<i>Facilitaire zaken</i>	-16	
<i>Financiële administratie</i>	-152	
<i>Huisvestingskosten</i>	-60	
<i>ICT</i>	-1.191	
<i>Opleidingskosten</i>	-61	
<i>Personeel en Organisatie</i>	-56	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-331	
<i>OVERIG ALGEMEEN - DEEL FACILITEREN BESTUURSORGAAN</i>		
Salarissen en sociale lasten	-31	
Goederen en diensten	-118	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-118	
<i>OVERIG ALGEMEEN - EXCLUSIEF FACILITEREN BESTUURSORGAAN</i>		
Goederen en diensten	-507	
<i>Energie</i>	-1	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-506	
<i>Huisvestingskosten primair proces</i>	-406	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-100	

5.1.2 Vastgoed en Belastingen

Binnen vastgoed en belastingen zijn de kosten begroot die direct het gevolg zijn van de uitvoering van het primaire proces. De budgetten zijn aangepast op basis van de indexeringen en eerdergenoemde mutaties. Bedragen x €1.000.

Bedragen x €1.000	BEGROTING 2027	
	Lasten	Baten
FASTGOED EN BELASTINGEN	-12.221	0
Salarissen en sociale lasten	-7.891	0
<i>Vergoedingen voor personeel</i>		
Goederen en diensten	-1.839	
<i>Personeel van derden</i>	-108	
<i>Energie</i>	-16	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-1.346	
<i>Drukwerk en portokosten</i>	-285	
<i>Facilitaire zaken</i>	-114	
<i>ICT</i>	0	
<i>Onderhoud hard- en software</i>	-684	
<i>Opleidingskosten</i>	-134	
<i>Overige kosten diensten derden</i>	-129	
Verrekeningen	-188	
<i>Kapitaallasten</i>	-205	
KLANTCONTACT (zowel 1e als 2e lijn)		
Goederen en diensten	0	
<i>Overige goederen en diensten</i>	0	
<i>Onderhoud hard- en software</i>	0	
WAARDEBEPALING		
Goederen en diensten	-1.796	
<i>Personeel van derden</i>	-1.244	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-553	
<i>Contributies en lidmaatschappen</i>	-11	
<i>Onderhoud hard- en software</i>	-451	
<i>Overige kosten diensten derden</i>	-91	
COMBI-AANSLAGENBILJETTEN		
Goederen en diensten	-142	0
<i>Personeel van derden</i>	0	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-142	
<i>Drukwerk</i>	-80	
<i>Bankkosten</i>	-62	
<i>Overige kosten diensten derden</i>	-1	
COMBI-AANSLAGREGELS HONDENBELASTING		
Goederen en diensten	-6	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-6	
<i>Controle hondenbelasting</i>	-6	
OVERIGE AANSLAGBILJETTEN (excl. Reclame- en Precariobelasting)		
Goederen en diensten	-115	0
<i>Personeel van derden</i>	-70	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-45	0
<i>Drukwerk</i>	-8	
<i>Uitbestede werkzaamheden</i>	-27	
<i>Bankkosten</i>	-7	
<i>Overige kosten diensten derden</i>	-2	
AANSLAGBILJETTEN RECLAME- en PRECARIOBELASTING		
Goederen en diensten	-1	0
<i>Overige goederen en diensten</i>	-1	
<i>Drukwerk</i>	0	
<i>Bankkosten</i>	0	
DWANGINVORDERING		
Goederen en diensten	-78	
<i>Personeel van derden</i>	-50	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-28	
<i>Drukwerk</i>	-13	
<i>Overige kosten diensten derden</i>	-15	
KWIJTSCHELDING		
Goederen en diensten	-164	
<i>Personeel van derden</i>	-151	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-13	
<i>Contributie Stichting Inlichtingenbureau</i>	-13	
AANSLAGREGEL DEFINITIEVE AANSLAG DIFTAR		
Goederen en diensten	-1	
<i>Overige goederen en diensten</i>	-1	
<i>Drukwerk</i>	-1	

5.3 Desintegratie

Op basis van de beleidsregels zijn de kosten die samenhangen met de afschaffing van werkzaamheden uit de begroting gehaald en op basis van gemaakte afspraken nog deels doorbelasting aan de desbetreffende gemeenten. Voor 2027 gaat het om de gemeente Haaksbergen voor wat betreft de afschaffing van rioolheffing kleinverbruik, voor de gemeente Hengelo om de afschaffing van de hondenbelasting en voor de gemeente Enschede voor de overgang van de controle voor de reclamebelasting van een complexe naar een eenvoudige grondslag.

Begroting 2027	
Desintegratiekosten	-51.027

6 Meerjarenperspectief 2027 - 2029

In dit meerjarenperspectief wordt de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten uitgewerkt. Hierbij wordt geen rekening gehouden met toetreding van nieuwe gemeenten, dan wel uitbreiding van dienstverlening. Op basis van de geformuleerde uitgangspunten is het meerjarenperspectief opgesteld.

Bedragen x € 1.000 Lasten negatief bedrag, baten positief bedrag	Begroting 2027			Meerjarenperspectief Jaarschijf 2028			Meerjarenperspectief Jaarschijf 2029			Meerjarenperspectief Jaarschijf 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overhead												
Salarissen en sociale lasten	-2.018		-2.018	-2.121		-2.121	-2.229		-2.229	-2.340		-2.340
Goederen en diensten	-1.962		-1.962	-2.005		-2.005	-2.052		-2.052	-2.099		-2.099
Overig algemeen (inclusief faciliteiten bestuursorgaan)												
Salarissen en sociale lasten	-31		-31	-33		-33	-34		-34	-36		-36
Goederen en diensten	-625		-625	-639		-639	-653		-653	-667		-667
Vastgoed en belastingen												
Salarissen en sociale lasten	-7.891		-7.891	-8.262		-8.262	-8.666		-8.666	-9.103		-9.103
Goederen en diensten	-4.142		-4.142	-4.234		-4.234	-4.331		-4.331	-4.431		-4.431
Kapitaallasten	-188		-188	-190		-190	-192		-192	-194		-194
Vennootschapsbelasting	-		-	-		-	-		-	-		-
Desintegratiekosten	-51		-51	-26		-26	-		-	-		-
Subtotaal	-16.910	-	-16.910	-17.509	-	-17.509	-18.157	-	-18.157	-18.849	-	-18.849
Onvoorzien	-169	-	-169	-175	-	-175	-182	-	-182	-189	-	-189
Algemene dekkingsmiddelen												
Bijdrage gemeente Enschede		5.517	5.517		5.723	5.723		5.945	5.945		6.181	6.181
Desintegratiebijdrage Enschede		4	4		2	2		-	-		-	-
Bijdrage gemeente Hengelo		2.826	2.826		2.931	2.931		3.045	3.045		3.165	3.165
Desintegratiebijdrage Hengelo		16	16		8	8		-	-		-	-
Bijdrage gemeente Borne		725	725		752	752		781	781		811	811
Bijdrage gemeente Losser		670	670		695	695		722	722		750	750
Bijdrage gemeente Haaksbergen		691	691		717	717		744	744		773	773
Desintegratiebijdrage Haaksbergen		30	30		15	15		-	-		-	-
Bijdrage gemeente Almelo		2.366	2.366		2.453	2.453		2.548	2.548		2.648	2.648
Bijdrage gemeente Oldenzaal		964	964		999	999		1.038	1.038		1.078	1.078
Bijdrage gemeente Twenterand		934	934		968	968		1.005	1.005		1.044	1.044
Bijdrage gemeente Lochem		17	17		17	17		18	18		19	19
Bijdrage gemeente Hof van Twente		9	9		10	10		10	10		10	10
Bijdrage gemeente Berkelland		1.228	1.228		1.272	1.272		1.321	1.321		1.372	1.372
Bijdrage gemeente Bronckhorst		1.061	1.061		1.101	1.101		1.143	1.143		1.187	1.187
Desintegratiebijdrage Bronckhorst		-	-		-	-		-	-		-	-
Saldo financieringsfunctie		20	20		20	20		20	20		20	20
		-	-		-	-		-	-		-	-
Subtotaal dekkingsmiddelen	-169	17.079	16.910	-175	17.684	17.509	-182	18.338	18.157	-189	19.057	18.849
Resultaat uit bedrijfsvoering voor bestemming	-17.079	17.079	-	-17.684	17.684	-	-18.338	18.338	-	-19.057	19.057	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal mutaties reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-17.079	17.079	-	-17.684	17.684	-	-18.338	18.338	-	-19.057	19.057	-

Met onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de structurele en incidentele baten en lasten over de jaren 2027 tot en met 2030, evenals begrote toevoegingen aan of onttrekkingen uit de reserve.

Begroting 2027				
Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Lasten (negatief bedrag)				
Totaal lasten (excl. Toevoegingen reserves)	-17.078.651	-17.684.409	-18.338.443	-19.057.312
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal lasten in begroting (incl. mut. reserves)	-17.078.651	-17.684.409	-18.338.443	-19.057.312
Baten (positief bedrag)				
Totaal baten (excl. Onttrekkingen reserves)	17.078.651	17.684.409	18.338.443	19.057.312
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Totaal baten in begroting (incl. mut. reserves)	17.078.651	17.684.409	18.338.443	19.057.312
Totaal saldo begroting na bestemming	0	0	0	0
Incidentele lasten				
Incidentele lasten (negatief bedrag)	-108.227	-43.698	0	0
Incidentele toevoegingen aan de reserves (negatief bedrag)	0	0	0	0
Incidentele baten (positief bedrag)	108.227	43.698	0	0
Incidentele onttrekkingen aan de reserves (positief bedrag)	0	0	0	0
Totaal incidenteel	0	0	0	0
Structureel saldo begroting	0	0	0	0

7 Begrote Meerjarenbalans

Op basis van de voorschriften uit de BBV is er een begrote balans opgesteld. Aan de hand van onderstaande balans zijn onder andere de financiële kengetallen in paragraaf 4.2.1. bepaald en de balans verschaft inzicht in de ontwikkeling van het EMU-saldo.

Bedragen x € 1.000				
	Balans 31-12-2027	Balans 31-12-2028	Balans 31-12-2029	Balans per 31-12-2030
Materiele vaste activa	1.172	1.005	1.000	846
Totaal vaste activa	1.172	1.005	1.000	846
Uitzettingen	8.700	8.666	8.548	8.628
Liquide middelen	246	246	246	246
Overlopende activa	252	252	252	252
Totaal vlottende activa	9.198	9.164	9.046	9.126
Totaal activa	10.370	10.169	10.046	9.972
Eigen vermogen	846	746	746	746
Voorzieningen	158	165	150	131
Vaste schuld	766	658	550	495
Totaal vaste passiva	1.770	1.569	1.446	1.372
Vlottende schuld	8.200	8.200	8.200	8.200
Overlopende passiva	400	400	400	400
Totaal vlottende passiva	8.600	8.600	8.600	8.600
Totaal passiva	10.370	10.169	10.046	9.972

Het EMU-saldo is als volgt berekend:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2025 conform jaarstukken	2026 conform 1e gewijzigde begroting	2027 Begroting	2028 conform MJP	2029 conform MJP	2030 conform MJP
1 Exploitatiesaldo vóór mutaties in de reserves (bbv art 17c) (voordelig)	2.356	-	-	-	-	-
2 + Afschrijvingen ten laste van exploitatie	183	205	188	190	192	194
3 + Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van exploitatie	19	69	35	35	36	36
4 - Investerings in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	184	224	257	16	181	33
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht op post 4	-	-	-	-	-	-
6 Desinvesteringen in (im)materiele vaste activa voor zover niet in exploitatie verantwoord	-	-	-	-	-	-
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp-maken e.d.	-	-	-	-	-	-
8 Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet in exploitatie verantwoord	-	-	-	-	-	-
9 - Lasten op balanspost voorzieningen voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	29	14	11	32	37	11
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten lasten van de reserves worden gebracht en die niet vallen onder één van de bovenstaande posten	-	-	-	-	-	-
11 Verkoop van effecten						
a. gaat u effecten verkopen	nee	nee	nee	nee	nee	nee
b. Zo ja, wat is bij verloop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	2.345	36	-45	177	10	186

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo van GBTwente voor 2027 komt uit op € 45.000 nadelig. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten.

8 Investerings

Met ingang van deze meerjarenbegroting wordt ook inzicht gegeven in de geplande investeringen. De ramingen van deze investeringen zijn gebaseerd op de historische investering vermeerderd met de prijscompensatie die in deze begroting volgens de uitgangspunten gehanteerd wordt.

Bij de vaststelling van de begroting worden hiermee niet alleen kapitaallasten van deze investeringen vastgesteld maar stelt het algemeen bestuur ook de geraamde kredieten vast die verband hebben met deze investeringen. Dit betekent dat het algemeen bestuur hiervoor geen separate investeringsbudgetten meer beschikbaar hoeft te stellen. Bij daadwerkelijke vervanging wordt er gekeken naar nut en noodzaak en zullen we u hierover blijven informeren.

De hoge vrijval aan voor investeringen wordt veroorzaakt door de versnelde afschrijving van de belastingapplicatie in 2026 omdat de belastingapplicatie naar de Cloud wordt gebracht.

Het geplande investeringsoverzicht ziet er voor de begrotingsjaren 2027 t/m 2030 als volgt uit:

<i>Geplande Investerings</i> <i>(bedragen in €)</i>	2027	2028	2029	2030
<i>Investerings</i>				
- Bedrijfsgebouwen				
Aanpassen Entree kantoorpand				
- Machines, apparaten en installaties				
* Veiligheidsvoorzieningen Bedrijfsgebouwen				15.007
* ICT Investerings				
* Mobile Devices			61.417	
* Audiovisuele middelen			20.332	18.039
* Koffiemachines		15.750		
* Diverse elektrische apparatuur			59.223	
- Overige materiële vaste activa				
* Meubilair	100.015			
* Modules Belasting en waarderingsapplicatie				
* Contractmanagementsysteem	156.669			
* Bureaustoelen			39.798	
<i>Totaal investeringens</i>	256.684	15.750	180.770	33.046
<i>Budgettaire lastens</i>				
- Bedrijfsgebouwen				
Aanpassen Entree kantoorpand				
- Machines, apparaten en installaties				
* Veiligheidsvoorzieningen Bedrijfsgebouwen	10.049	10.049	10.049	10.049
* ICT Investerings	24.979	24.979	24.979	26.480
* Mobile Devices	19.187	19.187	19.830	20.472
* Audiovisuele middelen	2.799	2.799	4.832	8.669
* Koffiemachines		1.575	3.150	3.150
* Diverse elektrische apparatuur			2.961	5.922
- Overige materiële vaste activa				
* Meubilair	5.001	10.001	10.001	10.001
* Modules Belasting en waarderingsapplicatie				
* Contractmanagementsysteem	9.792	19.584	19.584	19.584
* Bureaustoelen			1.990	3.980
<i>Totaal budgettaire lastens</i>	71.807	88.174	97.376	108.308
<i>Dekking budgettaire lastens</i>				
Benodigde Budgettaire lastens	71.807	88.174	97.376	108.308
Beschikbare Vrijval investeringens	138.560	89.040	98.541	110.630
Ten gunste/laste van de exploitatie	66.754	866	1.165	2.322

9 Bijlagen

9.1 Gemeentelijke bijdrage per producten, belastingsoort en taakveld

Op verzoek van de deelnemers aan de GR wordt in dit onderdeel van de begroting inzicht verschaft in de opbouw van de gemeentelijke bijdrage op basis van het aantal afgenomen producten en het tarief per eenheid product. Tevens wordt inzicht gegeven in de perceptiekosten per belastingsoort.

9.1.1 Gemeente Almelo

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	75.158	€ 5,95	€ 447.512
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	75.158	€ 3,23	€ 242.888
Waardebepaling	40.200	€ 26,55	€ 1.067.197
Combi aanslagen (biljet)	41.512	€ 3,84	€ 159.293
Combi aanslagregels	153.306	€ 0,36	€ 54.907
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	-
Dwanginvordering	3.172	€ 58,51	€ 185.601
Kwijtscheldingsverzoeken	3.542	€ 24,13	€ 85.451
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	3.586	€ 23,38	€ 83.827
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	469	€ 24,27	€ 11.384
Controle reclamebelasting eenvoudig	-	€ 5,21	-
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	-
Controle Precariobelasting	485	€ 16,63	€ 8.067
Medisch afval	803	€ 17,59	€ 14.126
Diftar, definitieve aanslag	-	€ 0,71	-
Totaal			€ 2.365.362

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 899.914
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 114.355
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ 56.263
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ 28.657
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ 26.021
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ 11.467
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgelden	€ -
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ -
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 1.700
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 85.451
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 686.680
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 404.206
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 19.042
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ 20.511
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ 11.095
Totaal			€ 2.365.362

9.1.2 Gemeente Borne

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	25.042	€ 5,95	€ 149.107
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	25.042	€ 3,23	€ 80.928
Waardebepaling	11.986	€ 26,55	€ 318.195
Combi aanslagen (biljet)	13.200	€ 3,84	€ 50.652
Combi aanslagregels	35.081	€ 0,36	€ 12.564
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	-
Dwanginvordering	574	€ 58,51	€ 33.586
Kwijtscheldingsverzoeken	421	€ 24,13	€ 10.157
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	747	€ 23,38	€ 17.462
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	526	€ 24,27	€ 12.768
Controle reclamebelasting eenvoudig	-	€ 5,21	-
Controle reclamebelasting complex	2.500	€ 10,20	€ 25.488
Controle Precariobelasting	-	€ 16,63	-
Medisch afval	106	€ 17,59	€ 1.865
Diftar, definitieve aanslag	10.831	€ 0,71	€ 7.722
Totaal			€ 725.603

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 292.183
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 38.486
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ 48.674
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgeden	€ 653
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ -
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 1.189
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 10.157
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 157.618
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 149.788
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 4.832
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ 8.368
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ 13.655
Totaal			€ 725.603

9.1.3 Gemeente Enschede

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	162.671	€ 5,95	€ 968.589
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	162.671	€ 3,23	€ 525.704
Waardebepaling	87.296	€ 26,55	€ 2.317.464
Combi aanslagen (biljet)	93.945	€ 3,84	€ 360.492
Combi aanslagregels	253.940	€ 0,36	€ 90.950
Combi aanslagregels hondenbelasting	9.448	€ 1,18	€ 11.148
Dwanginvordering	8.590	€ 58,51	€ 502.621
Kwijtscheldingsverzoeken	10.680	€ 24,13	€ 257.656
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	14.910	€ 23,38	€ 348.537
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	1.301	€ 24,27	€ 31.579
Controle reclamebelasting eenvoudig	1.450	€ 5,21	€ 7.557
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	€ -
Controle Precariobelasting	890	€ 16,63	€ 14.803
Medisch afval	1.194	€ 17,59	€ 21.004
Diftar, definitieve aanslag	73.317	€ 0,71	€ 52.268
Subtotaal			€ 5.515.482
Desintegratie controle reclame vanwege vereenvoudiging grondslag			€ 4.447
Totaal			€ 5.519.929

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 2.114.832
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 217.196
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ 511.706
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ 83.795
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ 49.942
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ 34.871
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ 6.309
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ 11.992
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgeden	€ -
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ -
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 8.806
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 257.656
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 1.082.425
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 1.037.587
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 21.208
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ 81.603
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ -
Totaal			€ 5.519.929

9.1.4 Gemeente Haaksbergen

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	24.313	€ 5,95	€ 144.766
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	24.313	€ 3,23	€ 78.572
Waardebepaling	12.186	€ 26,55	€ 323.504
Combi aanslagen (biljet)	13.480	€ 3,84	€ 51.726
Combi aanslagregels	34.777	€ 0,36	€ 12.456
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	-
Dwanginvordering	530	€ 58,51	€ 31.012
Kwijtscheldingsverzoeken	444	€ 24,13	€ 10.712
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	1.309	€ 23,38	€ 30.599
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	106	€ 24,27	€ 2.573
Controle reclamebelasting eenvoudig	115	€ 5,21	€ 599
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	-
Controle Precariobelasting	-	€ 16,63	-
Medisch afval	-	€ 17,59	-
Diftar, definitieve aanslag	-	€ 0,71	-
Subtotaal			€ 691.629
Desintegratiebijdrage rioolheffing < 60 m3			€ 30.306
Totaal			€ 721.935

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 288.576
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 47.716
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ 5.676
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ 1.357
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgeden	€ -
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ 18.328
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 5.093
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 10.712
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 189.279
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 128.086
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 3.892
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ 14.697
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ 8.523
Totaal			€ 721.935

9.1.5 Gemeente Hengelo

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	84.038	€ 5,95	€ 500.386
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	84.038	€ 3,23	€ 271.585
Waardebepaling	47.739	€ 26,55	€ 1.267.336
Combi aanslagen (biljet)	50.752	€ 3,84	€ 194.749
Combi aanslagregels	141.295	€ 0,36	€ 50.605
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	-
Dwanginvordering	3.514	€ 58,51	€ 205.612
Kwijtscheldingsverzoeken	3.715	€ 24,13	€ 89.625
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	8.051	€ 23,38	€ 188.201
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	210	€ 24,27	€ 5.097
Controle reclamebelasting eenvoudig	-	€ 5,21	-
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	-
Controle Precariobelasting	-	€ 16,63	-
Medisch afval	-	€ 17,59	-
Diftar, definitieve aanslag	66.013	€ 0,71	€ 47.061
Subtotaal			€ 2.825.369
Desintegratiekosten hondenbelasting			€ 16.274
TOTAAL			€ 2.841.643

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 1.116.972
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 139.289
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ 131.826
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ 16.274
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ 8.682
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ 41.348
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ 3.298
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgeden	€ 1.710
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ -
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 2.412
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 89.625
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 560.128
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 578.441
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 86.820
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ 27.600
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ 37.219
Totaal			€ 2.841.643

9.1.6 Gemeente Losser

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	23.465	€ 5,95	€ 139.717
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	23.465	€ 3,23	€ 75.832
Waardebepaling	11.520	€ 26,55	€ 305.824
Combi aanslagen (biljet)	13.346	€ 3,84	€ 51.212
Combi aanslagregels	42.953	€ 0,36	€ 15.384
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	-
Dwanginvordering	614	€ 58,51	€ 35.927
Kwijtscheldingsverzoeken	330	€ 24,13	€ 7.961
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	1.029	€ 23,38	€ 24.054
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	-	€ 24,27	-
Controle reclamebelasting eenvoudig	-	€ 5,21	-
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	-
Controle Precariobelasting	-	€ 16,63	-
Medisch afval	147	€ 17,59	€ 2.586
Diftar, definitieve aanslag	10.064	€ 0,71	€ 7.175
Totaal			€ 670.781

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 256.935
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 42.083
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ 836
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgelden	€ 446
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ 5.639
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 6.392
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 7.961
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 131.220
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 192.924
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 702
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ 16.155
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ 9.488
Totaal			€ 670.781

9.1.7 Gemeente Oldenzaal

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	32.029	€ 5,95	€ 190.710
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	32.029	€ 3,23	€ 103.508
Waardebepaling	17.023	€ 26,55	€ 451.913
Combi aanslagen (biljet)	18.775	€ 3,84	€ 72.045
Combi aanslagregels	66.018	€ 0,36	€ 23.645
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	-
Dwanginvordering	857	€ 58,51	€ 50.145
Kwijtscheldingsverzoeken	699	€ 24,13	€ 16.863
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	1.483	€ 23,38	€ 34.667
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	-	€ 24,27	-
Controle reclamebelasting eenvoudig	250	€ 5,21	€ 1.303
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	-
Controle Precariobelasting	-	€ 16,63	-
Medisch afval	221	€ 17,59	€ 3.888
Diftar, definitieve aanslag	14.363	€ 0,71	€ 10.240
Totaal			€ 964.035

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 372.485
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 53.145
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ 27.371
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ 2.548
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgelden	€ 1.931
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ -
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 2.139
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 16.863
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 280.627
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 173.714
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 8.714
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ 20.206
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ 4.293
Totaal			€ 964.035

9.1.8 Gemeente Twenterand

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	34.234	€ 5,95	€ 203.839
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	34.234	€ 3,23	€ 110.634
Waardebepaling	16.166	€ 26,55	€ 429.162
Combi aanslagen (biljet)	17.620	€ 3,84	€ 67.613
Combi aanslagregels	50.529	€ 0,36	€ 18.097
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	€ -
Dwanginvordering	809	€ 58,51	€ 47.336
Kwijtscheldingsverzoeken	535	€ 24,13	€ 12.907
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	1.329	€ 23,38	€ 31.067
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	-	€ 24,27	€ -
Controle reclamebelasting eenvoudig	-	€ 5,21	€ -
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	€ -
Controle Precariobelasting	-	€ 16,63	€ -
Medisch afval	-	€ 17,59	€ -
Diftar, definitieve aanslag	11.984	€ 0,71	€ 8.544
Totaal			€ 934.308

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 368.641
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 79.755
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgelden	€ -
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ 1.990
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 3.881
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 12.907
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 202.200
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 212.488
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 19.364
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ 25.315
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ 7.767
Totaal			€ 934.308

9.1.9 Gemeente Berkelland

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	43.990	€ 5,95	€ 261.929
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	43.990	€ 3,23	€ 142.162
Waardebepaling	23.127	€ 26,55	€ 613.957
Combi aanslagen (biljet)	25.170	€ 3,84	€ 96.584
Combi aanslagregels	69.524	€ 0,36	€ 24.900
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	-
Dwanginvordering	1.001	€ 58,51	€ 58.571
Kwijtscheldingsverzoeken	484	€ 24,13	€ 11.677
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	352	€ 23,38	€ 8.228
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	-	€ 24,27	-
Controle reclamebelasting eenvoudig	875	€ 5,21	€ 4.560
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	-
Controle Precariobelasting	-	€ 16,63	-
Medisch afval	-	€ 17,59	-
Diftar, definitieve aanslag	-	€ 0,71	-
Totaal			€ 1.227.679

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 523.747
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 117.294
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ 10.421
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgeden	€ 1.594
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ -
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 12.231
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 11.677
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 292.340
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 257.785
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 591
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ -
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ -
Totaal			€ 1.227.679

De leges omgevingsvergunning, overige leges en leges begraafrechten waarvan de heffing en invordering per 1 januari 2026 zijn overgedragen aan GBTwente worden in 2027 als maatwerk apart in rekening gebracht boven op bovenstaande structurele kosten.

9.1.10 Gemeente Bronckhorst

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Belastingverantwoording			€ 5.110
Vaste kosten	35.981	€ 5,95	€ 214.241
Klantcontact (zowel 1e als 2e lijns klantcontact)	35.981	€ 3,23	€ 116.280
Waardebepaling	19.277	€ 26,55	€ 511.750
Combi aanslagen (biljet)	21.463	€ 3,84	€ 82.359
Combi aanslagregels	56.089	€ 0,36	€ 20.088
Combi aanslagregels hondenbelasting	-	€ 1,18	-
Dwanginvordering	737	€ 58,51	€ 43.124
Kwijtscheldingsverzoeken	429	€ 24,13	€ 10.350
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	1.301	€ 23,38	€ 30.412
Aanslagbiljetten reclame- en precariobelasting	-	€ 24,27	-
Controle reclamebelasting eenvoudig	425	€ 5,21	€ 2.215
Controle reclamebelasting complex	-	€ 10,20	-
Controle Precariobelasting	-	€ 16,63	-
Medisch afval	-	€ 17,59	-
Diftar, definitieve aanslag	36.042	€ 0,71	€ 25.695
Totaal			€ 1.061.624

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
0.61	OZB woningen	OZB woningen	€ 437.425
0.62	OZB niet woningen	OZB niet woningen	€ 90.896
0.63	Parkeerbelasting	Parkeerbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Hondenbelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Precariobelasting	€ -
0.64	Belastingen overige	Reclamebelasting	€ 4.968
0.64	Belastingen overige	Baatbelasting	€ -
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	BIZ-bijdrage	€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgeden	€ -
3.4	Economische promotie	Forensenbelasting	€ 13.150
3.4	Economische promotie	Toeristenbelasting	€ 9.180
6.3	Inkomensregelingen	kwijtschelding	€ 10.350
7.2	Riolering	Rioolheffing	€ 235.865
7.3	Afval	Afvalstoffenheffing	€ 230.127
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begraafrechten	€ 29.664
8.3	Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	€ -
8.3	Wonen en bouwen	Overige leges	€ -
Totaal			€ 1.061.624

De leges omgevingsvergunning, overige leges en leges begraafrechten waarvan de heffing en invordering per 1 januari 2026 zijn overgedragen aan GBTwente worden in 2027 als maatwerk apart in rekening gebracht boven op bovenstaande structurele kosten.

9.1.11 Gemeente Lochem

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	637	€ 23,38	€ 14.891
Dwanginvordering	28	€ 58,51	€ 1.638
Totaal			€ 16.529

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ 16.529
Totaal			€ 16.529

9.1.12 Gemeente Hof van Twente

Product	Aantal	Tarief 2027	Bijdrage 2027
Overige aanslagbiljetten (exc. Reclame/Precario)	357	€ 23,38	€ 8.345
Dwanginvordering	15	€ 58,51	€ 878
Totaal			€ 9.223

Perceptiekosten per taakveld			
taakveld	Omschrijving	specificatie	Bedrag
2.4	Economische havens en waterwegen	Havengelden	€ 9.223
Totaal			€ 9.223

9.2 Kosten per taakveld

Perceptiekosten per taakveld		Begroting 2027		
taakveld	Omschrijving	baten	lasten	saldo
0	Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur	0	-149.608	-149.608
0.4	Overhead	0	-3.980.529	-3.980.529
0.61	OZB woningen	0	-5.409.994	-5.409.994
0.62	OZB niet woningen	0	-717.289	-717.289
0.63	Parkeerbelasting	0	-543.532	-543.532
0.64	Belastingen overige	0	-213.860	-213.860
0.8	Overige baten en lasten	17.078.651	-169.096	16.909.555
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0
0.10	mutaties in reserve	0	0	0
2	Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.4	Economische havens en waterwegen	0	-81.379	-81.379
3	Economie			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	-23.830	-23.830
3.4	Economische promotie	0	-64.084	-64.084
6	Sociaal domein			
6.3	Inkomensregelingen	0	-482.570	-482.570
7	Volksgezondheid en milieu			
7.2	Riolering	0	-2.588.758	-2.588.758
7.3	Afval	0	-2.298.138	-2.298.138
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	-138.237	-138.237
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.3	Wonen en bouwen	0	-217.746	-217.746
0.11	resultaat van de begroting			0

9.3 Beleidsindicatoren

	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Waarde
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	fte per 1.000 inwoners	0,21
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	fte per 1.000 inwoners	0,18
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	kosten per inwoner	31,57
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	15%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	23%

Voor de overige beleidsindicatoren wordt verwezen naar de begrotingen van de gemeenten, waarvoor GBTwente werkzaamheden verricht.

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijk Belastingkantoor Twente stemt in de vergadering van 1 april 2026 in met de ontwerpbegroting 2027 en het meerjarenperspectief 2028-2030.

De secretaris,

de voorzitter,

.....

.....

De heer J.A.G. Cloosterman

Mevrouw E. Zinkweg-Ankone